

LIBROS

Časopis studenata Informacijskih znanosti
Filozofskog fakulteta u Osijeku

ISSN 2787-3544 (Online)

ISSN 2584-6965 (Tisak)

11
B R O J

SADRŽAJ

O LIBROSU	4
Aktivnosti	
Konferencije u doba pandemije	5
FFOS biciklijada	7
Noć knjige 2021.	9
Radionica „Bajkaonica“ i druženje s djecom u Dječjem vrtiću „Mak“	11
Iskustvo prakse u Narodnoj knjižnici Čepin	12
Hackathon My Smart City	14
Događanja	15
Obilježavanje Tjedna zabranjenih knjiga	15
Tjedan zabranjenih knjiga na FFOS-u	15
Uspješni studenti	17
Uspješni studentski radovi	18
Intervju	21
Intervju s profesoricom Kornelijom Petr Balog	21
Intervju s docenticom Milijanom Mičunović	25
Predstavljamo	28
Audioknjige: najbrže rastuća industrija u nakladništvu	28
Omoguru	30
Muzej Slavonije – mjesto za učenje, dozu kulture, ali i zabave	31
ASIS&T	33
SHARP: The Society for the History of Authorship, Readership and Publishing	34
Knjižnična arhitektura – Prostor, kultura, identitet	36
Uvod u nakladništvo – drugo, prerađeno i dopunjeno izdanje	37
Aktiviraj se	38
Moje Erasmus iskustvo	38
Studentski hobiji	39
Hrvatsko narodno kazalište u Osijeku – kazališna sezona 2020./21.	40
Obojena ptica (Nabarvené ptáče), 2019.	41
The Midnight Gospel	42
Studentski vodič	43
Kako učiti	44
Alati za učenje	44
Učenje i studentski život: osvrt na pandemijske uvjete	45
Kamo poslije studija	46
Intervju sa Srđanom Lukačevićem, poznatijim pod pseudonimom „Đelo od GISKO“	46
Dobitnici nagrada „Eva Verona“ i „Tiber Toth“	49
Intervju s bivšim studentom i današnjim knjižničarom i autorom Franjom Nagulovom	50

O LIBROSU

Klub studenata informacijskih znanosti „Libros“ na Filozofskom fakultetu u Osijeku postoji sada već 18 godina, a cilj je istog promicati i poticati studente informacijskih znanosti na sudjelovanje u raznim aktivnostima. Ove godine „Libros“ je bio nešto aktivniji jer je njegove članove virtualna priroda čitave COVID-19 situacije motivirala na češće održavanje sastanaka. Nakon regrutacije novih članova rodile su se nove ideje te se postigla nova razina proaktivnosti, kao i suradnja s lokalnom zajednicom. Tako u novom broju „Librosa“ možete pročitati o Tjednu zabranjenih knjiga koji je Klub, u suradnji s knjižnicom Filozofskog fakulteta i Gradskom knjižnicom Donji Grad, održao od 26. rujna do 2. listopada.

Početkom svake akademске godine „Libros“ regrutira nove članove te se nadamo da će se još studenata pridružiti i raditi na novim projektima i na taj način proširiti zajednicu. Od posljednjeg broja časopisa nije se puno toga promijenilo – studenti su nastavili s nastavom od kuće, a velik broj konferencija i dogadanja još uvijek se održavao u online obliku. Međutim valja spomenuti kako ni to ove godine nije sprječilo naše vrijedne studente, pa tako i djevatnike, da ustraju u svojim ciljevima. Samim time i ova je godina, kao i svaka prethodna, bila ispunjena raznim aktivnostima. Unatoč situaciji prikao se tu i pokoji uživo održan event, pa tako u ovom broju možete čitati o Hackathonu, na kojem su sudjelovale naše studentice IT-a, Noći knjige, Biciklijadi i zanimljivim radionicama. Osim toga novi broj obiluje razgovorima sa zanimljivim osobama iz područja informacijskih znanosti, kao i savjetima za studente na kojima isti nisu štedjeli. Naravno, ni ove godine neće nedostajati preporuka u našem časopisu, a osim toga tu je i studentski vodič za što ugodnije provođenje studentskih dana u jednom od najljepših studentskih gradova na Dravi. Stoga – časopis u ruke i uronite u svijet informacijskih znanosti!

Danijela Šarić

IMPRESSUM

IZDAVAČ: Filozofski fakultet Osijek Klub studenata informacijskih znanosti LIBROS
Lorenza Jägera 9

31000 Osijek
libros@ffos.hr

GLAVNI UREDNIK:
Danijela Šarić

GRAFIČKO OBLIKOVANJE:
Vladimir-Saša Silika

LEKTOR:
prof. dr. sc. Branimir Belaj

NOVINARI:
Danijela Šarić
Ema Maurus
Klara Krnjaković
Izabela Zdravčević
Lucija Grgić
Adrian Buček
Martina Glumac
Eva Stojić
Donata Szombathelyi
Ivana Grgić
Cvjetin Vidaković
Marija Milošević

STRUČNI SURADNICI:
prof. dr. sc. Jelena Lakuš
doc. dr. sc. Josipa Selthofer

Godina izdanja: 2022.

ISSN 2787-3544 (Online)
ISSN 2584-6965 (Tisk)

Tiskanje ovog časopisa omogućeno je uz financijsku potporu Studentskog zbora Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku. Mišljenja izražena u časopisu su mišljenja autora i ne izravaju nužno stajalište Studentskog zbora Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku.

Konferencije u doba pandemije

Libraries in the Digital Age (LIDA)

Iako je održana u online formatu, LIDA 2021 ipak je ispunila očekivanja svih sudionika. Međunarodna konferencija *Libraries in the Digital Age (LIDA)* održana je od 19. do 22. travnja 2021. godine.

Tema konferencije bila je „Reshaping Identity in The Digital Age: People, Libraries, Data, Technology & Ethics“. Iako smo novo izdanje LIDA-e čekali malo dulje zbog epidemiološke situacije, LIDA 2021 ostat će zapamćena kao prva LIDA održana u online formatu putem Zoom aplikacije. Online format konferencije nije predstavljao nikakvu prepreku našim organizatorima, predavačima i posjetiteljima. Na Konferenciji je izlagalo čak 150 autora iz cijelog svijeta (SAD, Portugal, Švedska, Irska, Izrael, Latvija, Indonezija, Danska, Češka, Francuska, Poljska, Ujedinjeno Kraljevstvo, Grčka, Njemačka, Libanon, Slovenija). LIDA 2021 imala je tri pozvana predavača. Prvi dan Konferencije otvorio je profesor emeritus Nicholas Belkin s Rutgers Sveučilišta s temom „From LIDA to LAIU: Libraries in the age of information ubiquity“. Tema je bila iznimno zanimljiva i aktualna jer se spominje sveprisutni informacijski milje te se raspravljalо o njegovim mogućim implikacijama na ulogu knjižnice,

čija je zadaća građanima omogućiti brz i učinkovit pristup informacijama. Druga pozvana predavačica bila je profesorica Milijana Mičunović s Odsjeka za informacijske znanosti u Osijeku. Profesorica Mičunović nas je provela kroz svijet suživota ljudi i tehnologije u tzv. tehnosferi te smo više čuli o promjenama koje u naše živote donosi visoko tehnološka kultura. Profesorica Diane Rasmussen Pennington iz Ujedinjenog Kraljevstva bila je treća pozvana predavačica s temom „Socially distanced selves, irate insurrectionists, and one linked library: Are librarians the cure for the info-demic?“.

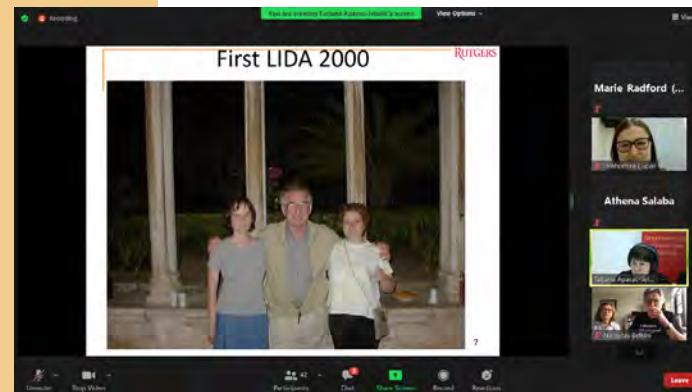

IS students see it?". Profesorice Kornelija Petr Balog, Sanjica Faletar Tanacković te Sanda Erdelez predstavile su istraživanje o knjižničnim uslugama za osobe s demencijom.

Na Poster sessionu imali smo priliku vidjeti i prokomentirati zanimljive postere i teme. S našeg Odsječka asistentica Ines Horvat predstavila je svoj poster na temu „Presentation of Croatian written heritage collections and preservation of cultural identity”. Poster je ujedno proglašen i najboljim posterom na Konferenciji.

Diplomandi Ivona Grgić i Cvjetin Vidaković na Student showcaseu predstavili su svoju mrežnu aplikaciju Senior.hr, čiji je cilj olakšati pristup svakodnevnim informacijama osobama starije životne dobi. Za svoj rad nagrađeni su nagradom Outstanding student award.

Iako je održana u online formatu, LIDA 2021 ipak je ispunila očekivanja svih sudionika. Kako Konferencija ne bi imala samo formalni

ton, na kraju prvog dana organizirano je neformalno druženje s velikanimi informacijskim znanostima profesoricom Tatjanom Apačarac Jelušić i profesorom Tefkom Saračevićem, koji su prije 20 godina pokrenuli LIDA konferenciju. Kao znak zahvalnosti za doprinos Konferenciji i informacijskim znanostima uručen im je Certificate of Appreciation.

Iduća LIDA 2023 održat će se od 22. do 26. 5. 2023. godine u Osijeku te se nadamo da će epidemiološke okolnosti biti znatno bolje i da ćemo uživati u još jednoj LIDA konferenciji uživo.

FFOS biciklijada

Aktivni nastavnici, profesori, knjižničari i građani sudjelovali su na FFOS biciklijadi povodom Noći knjige u znak podrške nacionalnoj kampanji za osobe s teškoćama čitanja i disleksijom „I ja želim čitati!“.

U subotu 24. travnja 2021. godine održana je tradicionalna biciklijada Filozofskog fakulteta Osijek u organizaciji istog i u suradnji s Klubom studenata informacijskih znanosti LIBROS, Gradskom i sveučilišnom knjižnicom Osijek, Društvom knjižničara Slavonije, Baranje i Srijema te osjećkim ogrankom Hrvatskog čitateljskog društva. Nastavnici, knjižničari, studenti i građani, koji čine sveukupno 16 sudionika, odvozili su rutu Osijek-Kopački rit-Osijek, koja je duga 30-ak kilometara. Sudionici su bili prepoznatljivi zbog prikladnih majica koje je dizajnirala profesorka Josipa Selthofer. Epidemiološki uvjeti ograničili su broj sudionika, ali virtualna biciklijada omogućila je sudjelovanje onima koji nisu bili u mogućnosti sudjelovati fizički. Za sudjelovanje je bilo potrebno odvoziti rutu po želji te na službenu e-poštu biciklijade poslati fotografiju za-

Sudionici fizičke FFOS biciklijade.

Dobitnica nagrade Martina Pencinger, studentica 1. godine Filozofskog fakulteta Osijek.

Unatoč epidemiološkoj situaciji profesori i studenti Filozofskog fakulteta Osijek nisu zaboravili na svoju tradicionalnu biciklijadu.

Biciklijada se i ove godine organizala povodom Noći knjige u znak podrške nacionalnoj kampanji za osobe s teškoćama čitanja i disleksijom „I ja želim čitati!“ Komisije za knjižnične usluge za osobe s invaliditetom i osobe s posebnim potrebama Hrvatskog knjižničarskog društva. Cilj kampanje usmjeren je na informiranje javnosti o problemima osoba s teškoćama čitanja i disleksijom, poticanje suradnje među relevantnim institucijama

Klara Krnjaković

i stručnjacima te prilagođavanje knjižničnih usluga osobama s teškoćama u čitanju. Jedan je od glavnih ciljeva kampanje ostvaren, a to je izmjena Zakona o autorskom pravu i srodnim pravima. U Zakon su dodani članci o korištenju autorskih djela za potrebe slijepih i slabovidnih osoba te ostalih osoba koje imaju probleme s korištenjem tiskanih izdanja i osoba s teškoćama u čitanju.

Dobitnica nagrade Amy VanScoy, profesorica sa Sveučilišta Buffalo iz SAD-a.

Noć knjige 2021.

„Na kraju je uslijedilo kratko druženje s autoricom slikovnice Dubravkom Paden-Farkaš i ilustratorom Draženom Jerabekom“

Sudjelovale smo u ovogodišnjoj Noći knjige jer kao studentice informatologije smatramo važnim promoviranje čitanja i pozitivan utjecaj biblioterapije. Toplo preporučujemo kolegama studentima, kao i budućim studentima, svako sudjelovanje u sličnim aktivnostima jer iskustvo koje se stekne opuštenim radom i s pozitivnim ciljem fakultetske dane ostavlja u još ljepšem sjećanju. Dana 23. 4. održana je ovogodišnja Noć knjige, koja se održa-

Razgovor s autoricom knjige
(autor fotografije: Lana Šuster, FFOS)

la na otvorenom, sukladno epidemiološkim mjerama protiv bolesti COVID-19. Program je bio podijeljen u dva dijela: radionica s djecom tijekom popodnevnih sati i manifestacija u predvečernim satima. Radionica

se održala u prostorijama Fakulteta, gdje su đaci iz OŠ „Franje Krežme“ došli u pratnji svoje učiteljice. S obzirom na ovogodišnju temu Noći knjige (ljekovita moć knjiga) pod vodstvom izv. prof. dr. sc. Ivane Martinnović odabrale smo slikovnicu osječke autorice Dubravke Paden-Farkaš naziva „Nije me strah“. Slikovnica govori o dječaku kojega je strah mnogih stvari, svakodnevnih i pomalo čudnovatih, stoga smo željele đacima pročitati upravo tu slikovnicu kako bismo im na siguran i zanimljiv način pružile priliku suočiti se sa svojim strahovima. Nakon pročitanog dijela slikovnice, održale smo interaktivni dio gdje su osnovoskolci izradivali lutkice koje su uređivali po svojoj želji. Zamisao izrade lutkice proizašla je iz ideje da dječaci imaju siguran predmet

Čitanje slikovnice tijekom radionice
(autor fotografije: Ena Maurus, FFOS)

kojemu bi rekli svoje strahove. Zatim smo im podijelile poklon vrećice koje je osigurao Fakultet. Kako bi im radionica ostala u lijepom sjećanju, na priredene balone s dacima smo ispisivale njihove strahove i onda ih ispred Fakulteta ispuštali u zrak. Radionica je obilježena popratnim fotografiranjem, užinom i ugodnim razgovorom s djecom. Osim toga u večernjim satima ispred zgrade Fakulteta održana je aktivnost „Osječani čitaju Osječanima“, gdje su studenti našeg Fakulteta čitali publici te se prijenos programa mogao pratiti na Facebook-stranici Fakulteta. U sklopu navedenog, nakon uvodnog razgovora s autoricom, ponovno smo pročitale slikovnicu „Nije me strah“. Na kraju je uslijedilo kratko druženje s autoricom slikovnice Dubravkom Pađen-Farkaš i ilustratorom Draženom Jerabekom. Sudjelovale smo u ovo-godišnjoj Noći knjige jer kao studentice informatologije smatramo važnim promoviranje čitanja i pozitivan utjecaj biblioterapije. Najkvalitetnije ideje i ugodna atmosfera proizlaze iz zajedničkih trenutaka s mentoricom i kolegicom Anom Klajić, a naše sudjelovanje

u takvim manifestacijama tek je započelo. Toplo preporučujemo kolegama studentima, kao i budućim studentima, svako sudjelovanje u sličnim aktivnostima jer iskustvo koje se stekne opuštenim radom i s pozitivnim ciljem fakultetske dane ostavlja u još ljepšem sjećanju.

Lucija Grgić,
Izabel Zdravčević

Ispuštanje balona nakon radionice s djecom (autor fotografije: Ena Maurus, FFOS)

steke opuštenim radom i s pozitivnim ciljem fakultetske dane ostavlja u još ljepšem sjećanju.

Radionica „Bajkaonica“ i druženje s djecom u Dječjem vrtiću „Mak“

Održavanje ove radionice otvorilo nam je mnoštvo drugih mogućnosti rada s djecom i mladima, pa smo tako uvidjele i zahvalnost i pozitivu rada s najmlađima.

Dana 6. svibnja 2021. godine u Dječjem vrtiću „Mak“ održale smo radionicu pod nazivom „Bajkaonica“ s djecom predškolske dobi u sklopu projekta „Čitanje četvrtkom“, čiji je cilj poticanje čitanja u djece i mladim. Radionica je provedena u sklopu kolegija Knjižnični programi i usluge za dječcu i mladež, pod mentorstvom voditeljice kolegija izv. prof. dr. sc. Ivane Martinović. Uz cilj poticanja čitanja i razvijanja svijesti o zdravstvenome odgoju slikovnica koju smo odabrale za čitanje pokrivala je tematiku važnosti održavanja osobne

higijene naziva „Matovilko, operi svoju zlačanu kosu!“. Zbog preporučenih mjera u borbi protiv bolesti COVID-19, radionicu smo uspjele održati na otvorenom, gdje su se djeca slobodnije kretala i uživala u aktivnostima i igrama. Sve je započelo upoznavanjem, koje je uvelike podiglo atmosferu i uvelo nas u daljnji tijek radionice. Djeca su bila oduševljena našim dolaskom jer je to u ovo doba korone bio prvi i jedini put da ih je posjetio netko novi. Nakon upoznavanja porazgovarale smo s djecom o njihovim navikama čitanja; sazna-

Tijekom čitanja slikovnice

le smo tko im i kada čita s obzirom na njihovu dob te vole li bajke i slikovnice općenito. Međutim slikovnice su im ipak poznatije u obliku Disneyevih crtića, koji su im zanimljiviji od samih slikovnica, pa smo stoga odabir slikovnice odlučile prilagoditi djeci uporabom popularnih Disneyevih likova. Djeca su pozorno slušala upravo zbog lika „Zlatokose“ i sa zanimanjem promatrala ilustracije. Osim čitanja slikovnice na red je došao i razgovor o istoimenom crtiću. Kako se radionica ne bi svela samo na čitanje i razgovor, provele smo i aktivnosti poput kviza o

Zajedničko fotografiranje na kraju radionice

provjeri slušanja, u kojemu su djeca, radeći u skupinama, bila vrlo aktivna i zainteresirana, a najbolja skupina dobila je i prednost sudjelovanja u sljedećoj igri. Navedena druga igra odnosila se na otkrivanje polja koja su rezultirala prikazom crteža glavne junakinje slikovnice Matovilke. Nakon igara, a kao poticaj i zahvalu na sudjelovanju, djeci smo podijelile pohvalnice koje smo samostalno izradile i prigodne poklone osigurane od strane Fakulteta, za koje vjerujemo da će potaknuti motivaciju i

interes za daljnju suradnju i uživanje. Pri kraju radionice uslijedilo je fotografiranje s djecom, a na kraju su nas djeca ispratila glasnim smijehom i velikim pljeskom. Iskustvo održavanja radionice vrlo je pozitivno te smo jako sretne što nam se pružila takva mogućnost s obzirom na trenutnu epidemiološku situaciju. Također, održavanje te radionice otvorilo nam je mnoštvo drugih mogućnosti rada s djecom i mladima, pa smo tako uvidjeli i zahvalnost i pozitivu rada s djecom. Zahvaljujući radionici pronaš-

le smo se u radu s djecom s čime prije nismo imale iskustva i koji nam prije nije bio ni dostupan, a ni privlačan. Ovim putem poručile bismo svim sadašnjim, ali i budućim studentima da se okušaju u provedbi bilo kakvih aktivnosti s djecom, mladima, ali i svima ostalima jer sve to vodi k jednom nezaboravnom i pozitivnom iskustvu koje na kraju krajeva može dovesti i do spoznaje o budućem opredjeljenju u okvirima struke.

Lucija Grgić,
Izabel Zdravčević

Stručna praksa u
Narodnoj knjižnici
Čepin

Iskustvo prakse u Narodnoj knjižnici Čepin

„Velik dio naše struke može se naučiti i usavršiti samo praktičnim radom i razumijevanjem, a u mom slučaju praksa nije bila samo zanimljiva nego i vrlo važna.“

Velik dio naše struke može se naučiti i usavršiti samo praktičnim radom i razumijevanjem, a u mom slučaju praksa nije bila samo zanimljiva nego i vrlo važna. Stoga se odlučite upoznati s radom u knjižnici bez obzira želite li postati knjižničar ili se opredjeliti za IT jer knjižnica nudi nebrojeno iskustava za sve praktikante.

Jedno od najljepših iskustava tijekom studiranja na preddiplomskom studiju informatologije sva-kako je stručna praksa,

koju sam odabrala odradivati u knjižnicama sve tri godine. Prvu i zadnju stručnu praksu imala sam čast i sreću provesti u Narodnoj knjižnici u Čepinu, koja je sastavni dio Centra za kulturu Čepin. Od male na sam željela biti knjižničarka jer sam uvijek čitala i voljela ići u knjižnicu, gdje sam s užitkom pregledavala police, a nakon upisa na preddiplomski studij moja se želja ostvarila. Voditeljica Knjižnice gospođa Marija Čačić bila mi je pouzdana i odlična mentorica, koju sam poznava-

la dok sam još bila samo korisnica. Velik dio naše struke može se naučiti i usavršiti samo praktičnim radom i razumijevanjem, a u mom slučaju praksa nije bila samo zanimljiva nego i vrlo važna. Gospođa Čačić pružila mi je priliku upoznati mnoge aspekte poslova u knjižnici, koji su mnogo zahtjevniji od rada za informacijskim pultom s korisnicima. Od katalogizacije, otpisa stare građe, vodenja dnevne statistike i evidencije, ulagivanja građe na police po UDK-u pa sve do rada s korisnicima, kolegicama, planiranja izložbi građe i organizacije radionica za naše najmlađe korisnike - uvijek sam bila samopouzdana i veseli-

la se svakoj prilici da naučim nešto novo. Tijekom prve godine preddiplomskog, koja je ondje također odradivala stručnu praksu. Koliko god sam uživala u ulagivanju grade na police sama, u rijetkoj tišini kada nema korisnika, jednako sam toliko uživala s kolegicom dok smo otpisivale građu i pričale o studiju, kolegijima i samom radu u Knjižnici, gdje smo i snimale čitanje slikovnica za naše najmlađe korisnike koji su bili postavljeni na Facebook-stranicu Knjižnice. Jako mi je draga što sam imala priliku podijeliti znanje i informacije s mlađom kolegicom, a gospođa Čačić nam je uvijek davala razne savjete, dijelila svoje iskustvo rada u struci i u knjižnici te smo od nje puno naučile. Bez obzira na humor nakon smjene od 8 sati, mnogo obavljenog posla i

Izabel Zdravčević

Hackathon My Smart City

Ni pandemija nije spriječila održavanje konferencije i Hackathona, na kojemu su sudjelovale naše studentice.

U razdoblju od 14. do 16. listopada 2020. godine studentice Tena Lončarević, Ena Maurus i Anamarija Puhek sudjelovale su na konferenciji i natjecanju Hackathon pod nazivom My Smart City u Zadru. Polazak za Zadar bio je na autobusnom kolodvoru u Osijeku u srijedu 14. listopada te je slijedila ugodna vožnja. Dolazak u Zadar bio je u 23 sata, a nakon toga odmah su otišle u Mono Apartments & Room kako bi se smjestile i odmorile za idući dan. Studentice se bude u 07:30 kako bi se spremile te odlaze na doručak u obližnji Coffee&Cake. Nakon doručka vraćaju se u apartman po opremu za rad te odlaze u crkvu sv. Dominika, gdje u 10 sati službeno započinje Hackathon konferencija i natjecanje. Kada su stigle na Konferenciju, sjedaju za stol gdje piše ime tima "IT@FFOS" te dobivaju goodie bags za dobrodošlicu. Na početku natjecanja organizator objašnjava temu i pravila te natjecanje kreće, a natjecatelji imaju točno 24 sata da naprave i završe svoje web-rješenje aplikacije. Krovna je tema Hackathona Pamatetan

grad, a uža tema bila je podijeljena u dvije skupine. Prva skupina odnosila se na rad od kuće, a druga na sam grad, gdje se pomoću senzora može poboljšati kvaliteta života Zadrana. Kriteriji natjecanja podijeljeni su na četiri dijela – Inovativnost, Strateško razmišljanje, Praktična provedba i Prezentacija. Nakon višesatnog istraživanja o problemu grada Zadra studentice se odlučuju praviti aplikaciju o problemu kanalizacijskih odvoda i septičkih jama, koji Zadrane muči već godinama. Nakon toga kreću razmišljati kako će se ta aplikacija zvati i kako bi funkcionirala. Odlučuju se da će svoje web-rješenje izraditi na Wordpress stranici. Naziv je aplikacije Reflue Zadar (od talijanske riječi acqua reflue, što znači otpadne vode), a aplikacija bi bila usmjerena na unapređivanje kanalizacijskih sustava, učinkovitije i brže otklanjanje problema s kanalizacijskim sustavima i septičkim jamama te na otklanjanje mogućih kvarova na vodovodnoj mreži. Namijenjena je stanovnicima grada Zadra i okoline, a pruža mogućnost prijave kvarova. Osim

toga nudi razne mogućnosti poput push-obavijesti na mobilnom uređaju za nadolazeću vremensku nepogodu, fotografiranje kvarova, informacijsku službu i sl. Sljedeći dan (petak u 10 sati) započinju prezentacije učeničkih i studentskih timova. Nakon izlaganja slijedila su pitanja žirija te je većina članova žirija bila oduševljena činjenicom što je netko iz Osijeka primijetio takav problem u Zadru i odlučio raditi aplikaciju o tome. Nakon prezentacija svih studentskih timova slijedi proglašenje pobjednika. Tim IT@FFOS osvaja 3. mjesto te novčanu nagradu od 1500,00 kn. Član žirija hvali ideju te govori da su studentice osvojile najviše bodova prema kriteriju Strateško planiranje. Drugo mjesto osvaja aplikacija BeachPlease, koja služi za ciljano traženje (skrivenih) plaža, a prvo mjesto pripada aplikaciji StanCo za pomoć pri iznajmljivanju stanova studentima. Nakon Konferencije slijedi razgledavanje grada i opuštanje u kafiću, a nakon toga polazak za Osijek u 22:30.

Ena Maurus

Obilježavanje Tjedna zabranjenih knjiga

Ove godine Klub studenata informacijskih znanosti „Libros“ održao je Tjedan zabranjenih knjiga, a kako je to proteklo i koliko je zanimljivo bilo, pročitajte u nastavku

Tjedan zabranjenih knjiga na FFOS-u

„Zanimljivo je što je kroz povijest puno knjiga, za koje danas kažemo da su klasici, bilo zabranjeno čitati. Neki su od tih naslova Bajke braće Grimm, Bambi, Lovac u žitu, Paklena naranča, Lolita, pa čak i Biblija.“

Klub studenata informacijskih znanosti „Libros“, izlazi iz dobromanjernog stajališta da se zaštiti mlađe čitatelje, time se krše sveučilišnom knjižnicom Osijek kao i knjižnicom Filozofskog fakulteta Osijek, prava čitatelja i ograničava sloboda i pristup idejama, osobito onima koji ne mogu kupiti knjige. Knjige su i danas zabranjivane i osporavane, no uz pomoć knjižničara, učitelja i članova zajednice koji zagovaraju slobodu čitanja, knjige većinom ostanu dostupne. Zanimljivo je što je kroz povijest puno knjiga, za koje danas kažemo da su klasici, bilo zabranjeno čitati. Neki su od tih naslova Bajke braće Grimm, Bambi, Lovac u žitu, Paklena naranča, Lolita, pa čak i Biblija. Svaki od njih proživio je neku vrstu cenzure, a nama je da to osvijestimo i educiramo sebe i druge o važnosti slobode čitanja i to baš na ovaj način, kroz događanja, rasprave, radionicice i slično.

Predavanje „Tjedan zabranjenih knjiga“

Predavanje studentica Donate Szombathelyi i Izabel Zdravčević iznosiло je najvažnije karakteristike projekta Tjedna zabranjenih knjiga, koji se slavi još od 1982. godine u organizaciji American Library Association. Također, kolege su navele najpoznatije zabranjene knjige za 2021. godinu, najčešće razloge za cenzuru te odgovore na pitanje kako pojedinci mogu pomoći u borbi protiv zabranjivanja i cenzure općenito. Naposljetku, iznijele su najvažnije statističke podatke svoga istraživanja i zaključak vezan uz provedenu anketu u sklopu kolegija Sociologija knjige i čitanja 2.

Radionice s djecom

Studentice Lucija Grgić i Izabel Zdravčević održale su radionicu za djecu pod nazivom „Winnie the forbidden“. Sudionici radionice bili su učenici OŠ „Franje Krežme“, a glavni je cilj bio osvijestiti djecu o postojanosti Tjedna zabranjenih knjiga te ih potaknuti na kritičko razmišljanje o slobodi čitanja. Na radionici su se čitali ulomci djela Medo Winnie zvani Pooh, koje je u nekim dijelovima svijeta još uvijek zabranjeno. Djeca su, nakon razgovora o djelu i pojašnjavanja osnovnih pojmoveva, imala priliku kreativno se izraziti i na taj način obilježiti ovaj događaj.

Čitateljski klub – Lolita

U ovom tjednu održao se i drugi ovogodišnji sastanak čitateljskog kluba „Libros,” na kojem su sudionici razgovarali o djelu „Lolita” autora Vladimira Nabokova, pod vodstvom studenta Adriana Bučeka. Sastanak se održao i uživo i virtualno, a na njemu su bile obradene teme poput utjecaja te knjige u popularnoj kulturi, pitanja umjetničke i misaone kvalitete, razloga cenzure i slično. Sudionici

su raspravljali o različitim pristupima toj knjizi, filmskim adaptacijama, problematici teme i o cenzuri kroz koju je ovo djelo prolazilo.

Escape room

Za sve one koji zbog epidemiološke situacije nisu mogli sudjelovati u aktivnostima koje se odvijaju uživo bio je osiguran virtualni Escape room. Studentica Lucija Grgić napravila je na platformi genial.ly interaktivnu igru sa zagonetkama, a svatko tko se okušao u rješavanju, zapravo se natjecao za nagradu.

Pub kviz

U petak, zadnjega dana ovoga Tjedna, u Caffe baru Vaduz održao se Pub kviz na temu Tjedna zabranjenih knjiga. Pitanja su bila vezana uz književne klasike, tako da su u kvizu mogli sudjelovati i oni koji za Tjedan zabranjenih knjiga prvi put čuju. Za prva 3 mesta bile su osigurane nagrade.

Izložba

Cijeli tjedan odvijala se i izložba čak na dva mesta. U Knjižnici Filozofskog fakulteta bili su izloženi naslovi koji su bili zabranjeni kao Lovac u žitu, Boja

purpura, Harry Potter, Lolita, Ubiti pticu rugalicu i slični. Uz to, na plakatima se moglo pročitati nešto više o samoj manifestaciji, o nekim razlozima zbog kojih su knjige bile zabranjivane i raspored tijednih događanja. Bila je i teglica iz kojih su posjetitelji vadili naslove zabranjenih knjiga za inspiraciju što čitati sljedeće, a pored je stajao „mugshot“ za slikanje. Slično je bilo izloženo i u izlogu Gradske knjižnice Ogranak Donji Grad i na samom Filozofskom fakultetu.

Medijska kampanja

Svatko tko je posjetio izložbu mogao je i sudjelovati u medijskoj kampanji na način da se slika ispred „mugshota“, koji je bio izložen u knjižnici Filozofskog fakulteta. Pokazati podršku tom događaju moglo se i slikanjem čitanja omiljene zabranjene knjige kod kuće, a uz objavu na društvenim mrežama uključiti #tjedanzabranjenihknjiga i oznaka @LibrosKlub.

Autori:

Eva Stojić,
Donata Szombathelyi,
Adrian Buček,
Lucija Grgić,
Marija Milošević

Filozofski fakultet Osijek nastavlja svoju tradiciju nagrađivanja uspješnih studenata

Uspješni studenti

Svake godine na našem Fakultetu održava se dodjela pohvala uspješnim studentima, kako za akademski uspjeh tako i za izvannastavne aktivnosti.

Naš Odsjek može se pojaviti iznimno uspješnim studentima. Tako je za 2018./2019. godinu studentica Marija Milošević dobila pohvalu za uspješnost u studiranju, dok su istu tu pohvalu za 2019./2020. godinu dobile studentice Bernarda Bošnjak i Ena Maurus.

S druge strane pohvalu za izvannastavne aktivnosti dobile su studentice Tomislava Žilić te Maria Holjevac. Za pohvalu za uspješnost u studiranju naše studentice su izabrane na temelju prosjeka ocjena, dok se za pohvalu za izvannastavne aktivnosti moralno kandidirati uz životopis i određene certifikate kao potvrde za sudjelovanje na konferencijama i ostalim relevantnim događanjima koji doprinose ugledu kako Odsjeka za informacijske znanosti tako i samog Fakulteta.

Zamolili smo kolegice da nam pokazu svoj životopis i imali smo što vidjeti – zaista je živopisan! Osim što su kolegice sudjelovale na raznim konferencijama važnim za područje informacijskih znanosti i informacijskih tehnologija kao što su Bobcatsss, LIDA, WebCamp, KulenDayz i slično, one su također bile demonstratorice na raznim kolegijima i obavljale mnoge druge dužnosti koje su im, kako kažu, uvelike pomogle razviti nove vještine i kompetencije. Sve te uspješne studentice pitali smo što to za njih znači biti uspješan student, a ovo su njihovi odgovori:

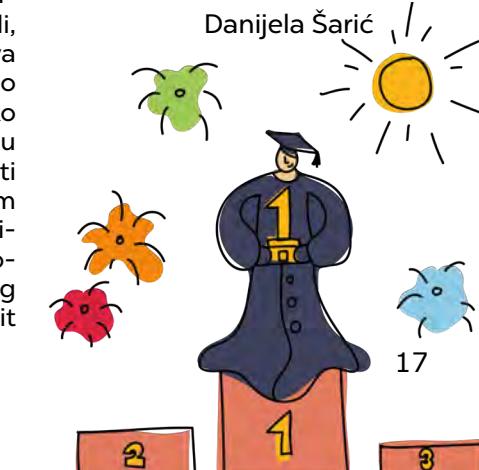
„Smatram da je uspješan student onaj koji uspješno balansira između fakultetskih obaveza i privatnog života, onaj koji potiče vlastitu kreativnost, koji je proaktiv i željan novog znanja, onaj koji shvaća da ocjene nisu mjerilo znanja te se ne zamara istima jer je na kraju dana ipak bitnije znanje i volja za napredovanjem.“ – Maria Holjevac

„Uspješan student je osoba koja se kroz svoje akademsko obrazovanje trudi, naporno radi i ispunjava svoje obaveze. Ne uči samo za dobre ocjene, već kako bi stekao vještine koje će u budućnosti moći primijeniti u svom zanimanju. Svojim znanjem i vještinama doprinijet će razvoju i rastu svoje djelatnosti. Za uspješnog studenta njegov posao bit će poziv, a ne samo zanimanje.“ – Bernarda Bošnjak

„Uspješan student je onaj student koji uspijeva održati ravnotežu između svojih obaveza na fakultetu i slobodnog vremena. Drugim riječima, to je onaj student koji ima dobro isplanirano svoje vrijeme. Ukoliko imate vremena i za proći ispite i za isprobati sve čari studiranja, kao i za one aktivnosti s kojima ste došli na fakultet, Vi ste onda uspješan student.“ – Marija Milošević

„Za mene biti uspješan student znači da se trud i upornost isplate i da ljudi to ujek prepoznaju, a zatim se i poneka vrata otvore koja će mi dati priliku i mogućnost da i dalje napredujem, rastem i sazrijevam kao osoba.“ – Tomislava Žilić

Danijela Šarić

Studentica Stella Fleis svoj je prediplomski studij uspješno zaključila aktualnom temom Djeveljanje knjižnica u vrijeme krize pod vodstvom mentorice prof. dr. sc. Kornelije Petr Balog.

Sažetak

Cilj je rada prikazati odgovor knjižnica diljem svijeta na krizna razdoblja i ukazati na važnost pravovremene pripreme, ali i prilagodbe u kriznim situacijama. U radu se opisuje uloga knjižnica u kriznim razdobljima s posebnim osvrtom na pandemiju bolesti COVID-19. Navode se krizne situacije s kojima se knjižnice mogu suočiti te kako one odgovaraju na njih. Istiće se važnost križnog upravljanja, koje ima ulogu smanjivanja učinka štete koju potencijalne krizne situacije mogu prouzročiti. Zatim se naglašava uloga prostora knjižnice, koji može prisvojiti razne uloge u svojoj zajednici nakon određene katastrofe. Kvaliteta komuniciranja unutar same ustanove, ali i s javnošću, nikada nije bila izraženija, zbog čega se analizira način komunikacije koji su knjižnice odabrale sa svojim korisnicima. Opisuje se uloga koju knjižničari predstavljaju u svojim zajednicama, ali i problemi s kojima se susreću, gdje se posebno ističe njihovo mentalno zdravlje. Proučava se utjecaj pandemije i potresa na hrvatske knjižnice te se detaljno opisuje poduzete mjere prilikom suočavanja s križama. Rad donosi i pregled usluga i programa koje knjižnice u križnom razdoblju nude svojim zajednicama, kao i reakciju korisnika na njih. Napisljetku, analiziraju se čitatelske navike korisnika, gdje se daje kratki osvrt na iznenađujuće utjecaje anksioznosti.

Studentski

Završni radovi savršeni su prikaz znanja koje je student stekao u proteklim godinama studiranja o području koje ga zanima. Svake godine od studenata s našeg Odsjeka proizade mnogo zaista kvalitetnih završnih radova. Upravo takvi marljivi studenti zaslužuju javnu pohvalu, a kroz sažetke radova u nastavku otkrijte koji su to studenti sjajno napisali svoje završne radove.

Student Marko Buljan za svoj završni rad odabrao je temu iz područja informacijskih tehnologija pod nazivom **SVG animacije za upravljanje podacima o upisanim knjigama** te ju je pod vodstvom mentora doc. dr. sc. Tomislava Jakopeca uspješno odradio.

Grafički dizajn i mogućnost interakcije važni su segmenti koji doprinose korisničkom iskustvu na mrežnoj stranici. SVG (eng. Scalable Vector Graphics) temeljen je na XML (eng. Extensible Markup Language) označiteljskom jeziku. Koristi se za izradu grafičkih objekata koji su pomoću različitih programa jednostavniji za izradu iako se mogu i ručno napisati u kodu jer je, kao što je navedeno, SVG dio XML označiteljskog jezika. Nakon inicijalne izrade svakim segmentom grafičkog prikaza SVG-a može se dodatno manipulirati. Elementi SVG-a mogu se podijeliti u više kategorija, a jedna je od njih kategorija grafičkih objekata u koju ubrajamo sve geometrijskelike, tekst, vektore i linije. Svaki pojedini element sastoji se od atributa za pozicioniranje, stiliziranje i ostalih atributa za manipuliranje elementom te njegovim izgledom i pozicijom na grafičkom prikazu. Navedeni se elementi unutar samog XML označiteljskog jezika mogu animirati elementom animate i pripadajućim atributima za detaljnije određivanje prirode animacije. Oni mogu biti statične, ali i interaktivne. Bolja interaktivnost i dinamika animacije može se postići implementacijom sintakse u programskom jeziku Javascriptu za pokretanje animacija na određene funkcionalnosti i događaje.

radovi

Studentica Anja Labak, također pod vodstvom mentorice prof. dr. sc. Kornelije Petr Balog, napisala je završni rad na temu **Knjižnične usluge za građane treće životne dobi** te tako uspješno zaključila prediplomski studij informatologije.

Sažetak

Rad se bavi definiranjem osoba treće životne dobi, procesom starenja te promjenama koje se događaju prilikom tog procesa. Cilj je ovog rada predstaviti knjižnične usluge za građane treće životne dobi u Republici Hrvatskoj i u svijetu, koje se odnose na informacijsko opismenjavanje i poticanje kreativnosti. Rad je podijeljen u nekoliko cjelina, a započinje definiranjem starenja te objašnjavanjem progresivnih promjena koje se događaju na biološkoj, psihološkoj i socijalnoj razini. Osim toga predstavljaju se statistički podaci koji prikazuju podatke o broju starog stanovništva u Republici Hrvatskoj. Nadalje, nastavlja se s definiranjem kvalitete života te raspravom o tome koji su faktori ključni prilikom procjene kvalitete života. U tom poglavljiju objašnjava se kako starije osobe mogu unaprijediti kvalitetu života pomoći cjeloživotnog učenja. Za uspješno prilagođavanje na mirovinu te promicanje kvalitetnog života narodne knjižnice imaju veliku ulogu, stoga se predstavljaju smjernice pomoći kojih knjižnice posluju kako bi se prilagodile potrebama korisnika treće životne dobi. Na kraju ovoga rada, predstavljaju se knjižnične usluge u Republici Hrvatskoj i u svijetu koje organiziraju razne projekte i radionice vezane uz informacijsko i informatičko opismenjavanje, poticanje kreativnosti te poticanje društvene uključenosti.

Studentica Gabrijela Arbanass svoj je završni rad napisala pod vodstvom mentorice prof. dr. sc. Jelene Lakuš, a tema njezina završnog rada bila je Bibliofilija i bibliomanija

Sažetak

Bibliofilija i bibliomanija dva su vrlo slična, ali opet jako različita fenomena. Predmet je njihova kolekcioniranja – knjiga –isti, no razlike među njima daleko su veće. U radu se nastoji precizirati što je to bibliofilija i koje su njezine glavne odlike, donosi se njezin kratak povjesni pregled, navode neki najpoznatiji primjeri, a potom se nastoji dati intelektualni i obrazovni profil bibliofila. Jednako se tako definira i pojam bibliomanije; daje se također kratak povjesni pregled toga fenomena te se navode neki od najpoznatijih primjera bibliomana kroz povijest. Pojašnjava se također kakav je bio stav društva prema njima i mjere koje su se poduzimale u svrhu zaštite knjiga od krađe koja je bibliomanima bila svojstvena; donosi se njihov intelektualni, obrazovni, ali i psihološki profil, nastaje se razjasniti, odnosno barem naznačiti, uzroci i simptomi toga fenomena te predstaviti vidove njegova liječenja. U zaključnom se poglavljiju nastoji utvrditi razlika između dvaju fenomena te ustanoviti trag koji su i jedni i drugi ostavili u društvu.

Studentica Klara Krnjaković, pod vodstvom mentorice Kristine Feldvari, napisala je završni rad na temu Uloga informacijskog stručnjaka u informacijskom ciklusu. Tim je radom Klara uspješno završila preddiplomski studij informatologije.

Sažetak

Cilj je ovoga rada prikazati ulogu informacijskog stručnjaka u informacijskom ciklusu. Prije osvrtaњa na samu ulogu objašnjeni su osnovni pojmovi DIKW-hijerarhije, koji su ključni za područje informacijskih znanosti te samog informacijskog ciklusa. U ulozi informacijskog

stručnjaka naglasak je najviše na publikacije, odnosno umnožene dokumente koji se tumače kao zapisane informacije. U radu je objašnjena uloga informacijskog stručnjaka koja obuhvaća organizaciju informacija (publikacija) formalnom obradom i sadržajnom obradom građe. Formalna obrada građe podrazumijeva organizaciju publikacija na temelju njezinih formalnih obilježja, a sadržajna obrada građe na temelju njezina sadržaja, odnosno predmeta teme. U radu su tako opisani sljedeći

postupci organizacije informacija: katalogizacija, klasifikacija, predmetno označivanje, označivanje slobodnim ključnim riječima te skraćivanje i sažimanje, odnosno pisanje sažetaka. Uz objašnjenja u radu prikazani su i konkretni primjeri obrade građe. Naposljeku, u radu je objašnjena uloga informacijskog stručnjaka pri pretraživanju, selekciji i vrednovanju informacija, čime se zatvara shema informacijskog ciklusa.

Intervju s profesoricom Kornelijom Petr Balog

Kornelija Petr Balog donedavno je bila glavna urednica jednog od najpoznatijih časopisa u području knjižničarstva u Republici Hrvatskoj Vjesnika bibliotekara Hrvatske, koji djeluje već 70 godina. Također je izabrana za redovitog profesora u trajnom zvanju, što predstavlja najviši stupanj zvanja u struci.

Provele smo ugodno prijepodne s profesoricom Kornelijom Petr Balog te saznale kako se razvijala njezina profesionalna karijera i što joj je prethodilo.

„Veća mi je čast što sam dobila zvanje trajne profesorce jer ipak to svjedoči o mom radu. To potvrđuje da ste ispunili sve znanstvene kriterije koji su meni dosta važni. Čovjek se uvijek pita je li to što radi dovoljno dobro i kada vam se objavi neki rad, to je neka vrsta potvrde, posebice ako se objavi u nekom stranom časopisu. Isto je i sa stečenim znanstveno-nastavnim zvanjem.“

1. Kako biste opisali sebe kao srednjoškolku?

U moje vrijeme usmjereno obrazovanje, odnosno prva dva razreda, bila su svima ista, neovisno o tome je li to tekstilna škola, gimnazija, odnosno Centar za usmjereni obrazovanje „Braća Ribar“, koji sam ja pohađala ili neka treća škola. Kretanje u srednju školu bio mi je silan šok jer sam sama iz malog seoceta Ernestinova morala krenuti u veliki grad. Vlakovi su bili rijetki pa sam stoga većinu tih „vremenskih rupa“ popunjivala šetnjom gradom s prijateljima ili sjeđenjem na željezničkom kolodvoru. Nitko nam u školi nije rekao da postoje ustanove poput knjižnice u kojima možemo provoditi vrijeme i napisati zadaću. Prvi

razred bio je čisto snalaženje, a drugi je već bio samo učenje povijesti. U trećem razredu opredijelila sam se za jezike, točnije engleski i njemački. Sve u svemu, u trećem i četvrtom razredu dobro sam se snalazila. Bila sam tiha i povučena štverbica i odlična učenica.

2. Jeste li u srednjoj školi već imali ideju čime biste se voljeli baviti u budućnosti?

Da, znala sam da želim studirati engleski jezik, ali kako u Osijeku nije postojao jednopredmetni studij, a ja nisam imala mogućnosti studirati u drugom gradu, odlučila sam se na kombinaciju engleskog i njemačkog iako sam njemački nevoljko prihvatile. Ono što sam znala kad sam upisiva-

Ia fakultet jest to da nikada neću raditi u prosvjeti, što pokazuje da čovjek čak ni na studiju često nema pojma čime će se u životu kasnije baviti. Tek kada sam upisala fakultet i postala studentica, otkrila sam blagodati knjižnice. Svako jutro u pola 8 već bih bila tamo i razgovarala s profesoricom Đurđević, koju sam s vremenom toliko dobro upoznala da mi je čak ponkad znala dati ključ od seminarske knjižnice. Čak sam jednom tijekom studija mijenjala profesoricu u knjižnici na dva tjedna.

3. Kakva ste studentica bili? Što Vam je bilo najteže i najmonotonije tijekom studija?

U moje vrijeme, dakle u vrijeme Jugoslavije i socijalizma, imali smo općenarodnu obranu i društvenu samogaštiju, marksizam i socijalizam, koje nisam osobito voljela. Obrana je bila najgora. Sjećam se da sam imala dvojku iz toga. Marksizam čak i ne bi bio tako loš da naglasak nije bio na socijalističkim misionicima. Uz to, profesor je katkad znao tako tiho pričati da ga se u posljednjim redovima nije uopće moglo čuti. Iz engleskog sam, naravno, bila odlična, dok sam iz njemačkog varirala između trojke i četvorke..

4. Koliko je Vama pomogla studentska praksa i što mislite od kolike je važnosti danas?

Ja sam imala pedagošku praksu u školi (budući da sam završetkom studija dobila zvanje profesorice engleskog jezika i književnosti i njemačkog jezika i književnosti), koja je bila jako korisna jer smo najprije prisustvovali nastavi, a nakon toga smo i sami držali satove o kojima smo kasnije s kolegama i nastavnicama prodiskutirali. Za vaš smjer praksa je apsolutno važna. Sve ono o čemu mi pričamo na predavanjima, ne može se razumjeti ako to ne iskusite u praksi. Ne možete učiti o bazama podataka ako u njima ne radite i ne savladate njihovo pretraživanje; ne možete učiti CroList, Metel, Cobiss ili neki program ako u njemu ne radite. Dakle praksa je definitivno i apsolutno ključna.

5. Kakav je bio Vaš put? Jeste li očekivali ovakvu karijeru kada ste upisivali fakultet?

Ne, nikako. Ja sam, kao prvo, studirala jezike, ali tijekom studija upoznala sam se s radom u knjižnici. Jako sam htjela raditi u knjižnici, ali profesorica Đurđević otišla je u mirovinu još dok sam ja bila apsolventica. Iako su me svi djelatnici knjižnice poznivali i htjeli za suradnicu, nisam mogla početi raditi jer nisam diplomirala. Na to radno mjesto došla je knjižničarka iz Požege, a ja sam shvatila da je moj put engleski i njemački. Kao

apsolventica dobila sam posao u osnovnoj školi u Josipovcu, ali mi se to radno mjesto nije baš svijedelo. Kasnije sam prešla u Ugostiteljsku školu, ali sam radila kratko jer je to bila ratna 1991. godina. Cijelo to vrijeme pisala sam diplomski rad, ali kako je započeo rat, roditelji su me poslali u Zagreb kod rodbine da ondje pišem diplomski i „živim u miru“. U Zagrebu sam se počela javljati na natječaje za posao, ali mi je onda brat, kada je išao na fakultet po moj indeks, rekao da se otvorilo radno mjesto u knjižnici na fakultetu. Ja se na njega nisam mogla javiti jer još uvijek nisam diplomirala. Stoga sam prvo morala pristupiti obrani diplomskog rada. Rad sam obranila na katedri za anglistiku (iako je moja mentorica u to vrijeme bila u Americi). Sjećam se, obrana je bila organizirana u prizemlju zgrade za vrijeme zračne uzbune. Nakon toga sam u siječnju počela raditi u knjižnici.

6. Koliko se razlikuje obrazovanje informacijskih stručnjaka nekad i danas?

Jako se razlikuje. Budući da ja nisam studirala knjižničarstvo i u struku sam ušla preko stručnog ispita, ne mogu točno reći kakav je studij bio ranije, ali je svakako obrazovanje bilo više teorijski orientirano, tradicionalno i nisu se koristila računala. Sada se, naravno,

koriste računala i nastoji se da studenti budu što samostalniji. Uz to, veći je fokus na informacijskim znanostima, dok je ranije postojalo bibliotekarstvo, arhivistika i muzeologija. Tek kasnije su se te grane počele spajati u područje informacijskih znanosti. Do prije nekoliko godina mnoge naše knjižnice nisu bile spremne za naše studente, koji, studiranjem na našem Odsjeku, stječu jako široko znanje i kompetencije, osobito u tehnoškom i informatičkom smislu.

7. Sudjelovali ste u mnogim istraživanjima te na stručnim iznanstvenim projektima. Koliko je to bio zahtjevan posao uz obnašanje uredništva u nekoliko časopisa poput VBH-a?

Ja sam zapravo samo u VBH bila glavna urednica, u ostalim časopisima bila sam samo članica uredništva, što nije bio toliko zahtjevan posao i uglavnom se sastojao u tome da s vremena na vrijeme napišem poneku recenziju. Posao urednice VBH bio je dosta zahtjevan, pogotovo zato što sam VBH preuzela u trenutku kada je bio dosta zapušten. Zatekla sam radove stare po 2, 3 godine; nisam znala ni jesu li poslani na recenziju ili ne, pa sam svakom autoru ponosob slala upite i isprike što im radovi još nisu recenzirani. Tek kada sam riješila zaostatke, onda je tek krenuo pravi posao koji nije bio toliko naporan. Projekti sami po sebi nisu veliko opterećenje

i vrlo su zanimljivi. Razlog zbog kojeg mi imamo jako malo sati u nastavi jest to što većinu radnog vremena zapravo moramo pisati radove. Naše radno vrijeme nije samo ono vrijeme koje provedemo na fakultetu, zapravo radimo neprestano, pa i tijekom godišnjeg odmora jer uvijek se neke dobre teme za istraživanje sjetiš kada imaš slobodnog vremena, odnosno kad imaš vremena razmišljati, pa onda te ideje ideš odmah i zapisati. Iako je, moram reći, ovaj posao odličan, znaš kada su ti rokovi i sve leži u dobroj organizaciji.

8. Kada se spomene VBH, koje su Vama kao urednici, prve asocijacije? Što sve taj posao podrazumijeva? Koliko je odgovoran i kakva iskustva donosi?

Moje je iskustvo iz VBH-a pozitivno. Uvijek mi je bilo dragoo kada je suradnja s autorima bila kvalitetna i što su autori bili zadovoljni recenzentima. Znali su mi poslati e-poštu zahvale ili kada bi me vidjeli, zahvaljivali bi mi se na pomoći. Ponekad sam i ja, kao urednica, znala intervensirati u tekstove koji su pristizali u časopis, najčešće u njihovo formalno oblikovanje, osobito citiranje. Bilo je vjerojatno i autora koji su se ljutili na prevelike intervencije u tekstu ili na opaske da su pogriješili u načinu citiranja, ali nisu to pokazivali, nego bi se pristojno zahvalili.

9. Što Vam je bila veća čast: biti urednica časopisa s toliko dugom tradicijom ili dobiti zvanje trajnog profesora? Zašto?

Veća mi je čast što sam dobila zvanje trajne profesorce jer ipak to svjedoči o mom radu. To potvrđuje da ste ispunili sve znanstvene kriterije koji su meni dosta važni. Čovjek se uvijek pita je li to što radi dovoljno dobro i kada vam se objavi neki rad, to je neka vrsta potvrde, posebice ako se objavi u nekom stranom časopisu. Isto je i sa stečenim znanstveno-nastavnim zvanjem.

10. Dobili ste nagradu Eva Verona. Koliko Vam je ta nagrada bila poticaj za daljnji rad u odnosu na mnoštvo drugih nagrada koje ste primili?

U trenutku kada sam dobila nagradu Eva Verona, nisam to percipirala kao nešto važno i toliko veliko. Tada sam radila u knjižnici, a osoblje knjižnice me i predložilo za nagradu i, eto, bila sam sretna i ponosna, ali nisam to, kao što sam rekla, doživljavala kao nešto osobito važno. Puno mi je važnije bilo što sam dobila plaćenu kotizaciju za sudjelovanje na međunarodnoj konferenciji COLIS u Dubrovniku. U to vrijeme sam bila na magisteriju i nisam mogla vjerovati da se susrećem s ljudima čije radove čitam. Dakle upoznala sam mnoštvo ljudi zvučnih imena poput Buc-

klanda, koji je tom prilikom i držao predavanje. Kako je to bilo poslijeratno doba, negdje 1995., sjećam se da mu je nakon prvog slajda nestalo struje, ali je on to predavanje svejedno održao i o tome pričao kao da se ništa nije dogodilo. To je, eto, bio veliki benefit te nagrade za mene. No sva-kako mladim knjižničarima jedna takva nagrada daje vjetar u leđa jer ipak je to neki pokazatelj kvalitete i dobrog rada. Tek nakon što sam je dobila, otvorio mi se potpuno novi svijet informacijskih znanosti.

11. Koliko odricanja zahtjeva život znanstvenice poput Vas? Je li Vam bilo teško uskladiti privatne i poslovne obvezе?

Ako ikad budete htjeli doktorirati, moj prijedlog je da idete za tim prije nego što rodite dijete. Kada rodite, želite biti uz dijete, a ne da ga netko sa strane čuva

dok vi učite i pišete rade-vje. Ja sam postala majka u poznoj dobi, tako da sam se do tada već afirmirala i imala doktorat, pa mi nije to bilo toliko teško. Naravno, ponekad je i nastavu teško održati uz malo dijete, ali ja imam sreću da imam potporu supruga koji je često znao dok sam ja radila uzeti dijete i otići u šetnju dok ne obavim sve što trebam. Uz red i organizaciju, apsolutno se može i mislim da je ovo jako lijep posao.

12. Kada biste morali izabrati što ćete raditi do mirovine, biste li izabrali posao profesorice ili urednice u časopisu?

Profesorica, uvijek profesorica. Volim imati kontakt s ljudima. Tako da bih uvijek izabrala posao profesorice iako u početku nisam na to ni pomisljala.

13. S obzirom na Vašu dugogodišnju karijeru, što biste savjetovali budućim informacijskim stručnjacima kada je u pitanju obrazovanje i traženje posla?

U svakom slučaju, savjetovala bih im da budu otvorenog uma i duha, da shvate da ima puno toga što zapravo ne znaju, da čitaju sve što im se da s radošću. Obično se kaže: što više učiš, shvatiš koliko malo znaš. Znam to i iz vlastitog iskustva. Novi zadaci mi daju priliku da udem u neku novu materiju, da nešto novo naučim. Zato, kada na nešto novo nađete, nemojte na to gledati kao na prepreku, već udahnite, shvatite to kao izazov i uhvatite se s tim ukoštač. Nemojte također zaboraviti da vas na ovom studiju doista želimo nešto naučiti i da se uvijek trudimo pratiti svjetske trendove. Nemojte se plašiti da niste dovoljno dobri, već razmišljajte na način da samo niste dovoljno dobro upućeni u neke stvari, a to se lagano može riješiti trudom i učenjem. Pokažite da ste vrijedni, uporni i pouzdani i poslodavci će vas rado prihvati. Tako da, eto, moja poruka je – budite uporni i nastojte uživati najviše što možete, dajte najbolje od sebe i sve će se posložiti.

Lucija Grgić,
Izabel Zdravčević

Intervju s docenticom Miljanom Mičunović

Naš Odsjek može se pohvaliti iznimno uspješnim i prije svega zanimljivim djelatnicima. Ovaj put odlučili smo intervjuirati docenticu Miljanu Mičunović te saznati ponešto o njezinu životu.

Milijana o svom slobodnom vremenu:

„...ponekad se tiho i u miru divim stablu u šumi ili gledam Tonari no Totoro po sedamnaesti put, a ponekad ponovo pratim analizu psihopatologije i psihološkog profila zloglasnih kriminalaca ili slušam Rage Against the Machine.“

1. Kako biste sebe opisali u mladim danima? Možete li izabrati pet riječi koje Vas najbolje opisuju u tom razdoblju?

Budući da sam u mladosti dosta vremena provela 'u umu', moram priznati da su mi sjećanja, odnosno samopercepcija i interpretacija dogadaja iz toga doba pomalo magloviti. Mislim da nema prevelike razlike između mene kao mlađe i mene kao sredovječne osobe, osim frizure.

Pet riječi koje bi me najbolje opisale u tom dobu? Možda „samoča“, „Afrika“, „mašta“, „fizika“, „grunge“.

2. Kako je izgledao Vaš studentski život? Čime ste se bavili u slobodno vrijeme?

Budući da nisam mogla upisati željeni studij, na kraju sam oputovala na nekoliko mjeseci i po povratku upisala Filozofski fakultet „čisto da dobijem diplomu“. No na kraju su mi se upisani studij i struka jako svidjeli, uspjela sam pronaći područja koja su me jako zainteresirala i the rest is history. Općenito govoreći, bio je to klasični studentski život generacije

X. Moram spomenuti i dvije godine provedene na Pravnom fakultetu, prva godina prvi pokušaj i prva godina drugi pokušaj.

U slobodno vrijeme bavila sam se crtanjem, čitanjem, fitnessom, jogom i meditacijom, učenjem sanskrta i volontiranjem.

3. Kada ste počeli imati jasnú viziju o tome čime se želite baviti u budućnosti?

Ni sada ne znam čime se želim baviti u budućnosti. Ipak, da se malo uozbiljim, nikada nisam mislila da ću raditi ovo što radim. Vizije moje budućnosti uglavnom su se vrtile oko dvije slike – kao astrofizičar provodim dane izolirana u nekom astronomskom opservatoriju na planini ili putujem Afrikom i Indijom i gradim škole i knjižnice. Vizije osobne budućnosti očito mi nisu jača strana.

4. Vaše područje istraživačkog interesa danas obuhvaća odnos čovjeka i tehnologije, kiberantropologiju, kao i teoriju komunikacije. U kojem trenutku ste shvatili da Vas upravo to najviše zanima?

Uvijek je bio prisutan interes za navedena područja. Ja sam jedna od onih osoba koje gotovo sve zanima. It's a blessing and a curse. No pravo zanimanje za njih javilo se vjerojatno kada sam kao asistentica počela suradivati na kolegijima Informacijska politika i tehnološke promjene, koji je predavao prof. Srećko Jelušić i Poslovno komuniciranje, koje je predavala prof. Maja Lamza-Maronić s Ekonomskog fakulteta. Uz njihova predavanja i zahvaljujući njihovu mentorstvu počela sam iščitavati puno različite literature i slušati i druga predavanja, što je dalje produbilo moje zanimanje za ta područja.

5. Kakvu biste literaturu preporučili studentima koje zanima ovo područje? Na što biste ih usmjerili?

Sad sam se sjetila studentskih dana i kolegija Stilistika kada nam je prof. Goran Rem jednom prilikom, uz poduzi popis obvezne i izborne literature, dao i 'skriptu' od 13 stranica. Mi smo mislili da se radi o skripti, ali u pitanju je bio popis lektire. Vjerujem da bih uspjela

sastaviti jednu takvu sličnu skriptu s popisom preporučene literature za navedena područja. Posebno kada je u pitanju kolegij Tehnološke promjene i odnos čovjeka i tehnologije. Broj objavljenih knjiga i članka u područjima kojima se bavi sam kolegij raste, pa rekla bih, svakim danom i ponekad je teško pratiti što je sve objavljeno. Tako da ču samo reći, ako netko ima želju pročitati nešto na temu kolegija koje smo spomenuli, može konzultirati popis ispitne literature i literature za seminarska čitanja za određeni kolegij, a može mi se i osobno javiti pa ču ga zatrpati preporukama.

6. Danas ste docentica na Odsjeku za informacijske znanosti – što to znači za Vas?

Volim svoj posao i zahvalna sam da mogu raditi u tako dinamičnom, izazovnom i motivirajućem okruženju. Posebno mi je draga što mogu raditi s mladim ljudima i što imam sjajne kolege. Uvijek možete čuti i naučiti nešto novo.

7. Koji Vam je najdraži dio posla?

Ispunjavanje obrazaca. Šalim se, lako i taj dio posla, uz njegovu svrhu administrativnog praćenja rada i aktivnosti i osiguravanja kvalitete, ima svojevrsni zen koan moment u себи. Definitivno nastava. Volim i kad s nekim od kolega dođem do zajedničke ideje na

kojoj možemo suradivati kroz pisani rad, izlaganje na konferenciji i sl.

8. Posao profesorice zahtjeva puno vremena i odricanja. Što najradije radite kada pronađete slobodnog vremena?

Uglavnom nastojim 'pobjeći' u šumu ili na brdo, planinu. Za mene je to najbolje provedeno vrijeme. A i najbolji odmor, rekao bi John Muir. „Come to the woods, for here is rest. There is no repose like that of the green deep woods. Sleep in forgetfulness of all ill.“ Savršena je kombinacija čitanje Johna Muira u šumi. Skroz metaiskustvo. Uz to, u slobodno vrijeme volim čitati, slušati glazbu, kuhati, čitati stripove, gledati animirane filmove i YT kanale posvećene true crime i criminal psychology temama, slušati podcaste i uživati u dobroj komediji, humoru i stand-upu. No katkad način provođenja slobodnog vremena ovisi o načinu provođenja ne-slobodnog vremena, pa tako postoje različiti mehanizmi opuštanja. Ponekad se tihom u miru divim stablu u šumi ili gledam Tonari no Totoro po 17. put, a ponekad pomno pratim analizu psihopatologije i psihološkog profila zloglasnih kriminalaca ili slušam Rage Against the Machine.

9. Vaše područje interesa poklapa se s kolegijima koje predajete na Odsjeku – koji je Vama osobno najzanimljiviji, a na kojem možete primjetiti najveće zanimanje studenata?

Osobno mi je najzanimljiviji Tehnološke promjene i odnos čovjeka i tehnologije jer se bavi problematikom suvremenog društva i života u tehnosferi, kao i pitanjima o kojima kao pojedinci i društvo moramo promišljati jer ćemo se prije ili kasnije s njima susresti. Tu su i kolegiji iz područja komunikacije jer se bave zanimljivim, izazovnim i praktičnim temama. Mislim da je područje komunikacije dosta zanimljivo studentima, posebno praktičan dio i dio koji ima dodirnih točaka s područjima psihologije i sociologije. Tehnološke promjene i odnos čovjeka i tehnologije također zna pobuditi zanimanje među studentima, samo tu je i dosta filozofije koja ponekad malo teže sjedne kao posljednje predavanje u večernjim satima i nakon cijelog dana nastave. Nagore je kad vas netko gladne i umorne na kraju dana pita da razmišljate o ponekad pesimističnim temama i distopijskim scenarijima budućnosti. Kolegiji koji su mi manje ili više srodnici svakako su Informacijsko društvo i Informacija u teoriji i stvarno uživam kao suradnik u njihovu izvođenju, a mnoge teme pobudjuju i veliko zanimanje studenata. Na kraju, još jedan kolegij koji jako volim jest Uvod

u povijest knjige, prije poznat pod nazivom Povijest i kultura komunikacije. Osim profesora koji su izvrsni i zanimljivi predavači (kolegij je prije predavao prof. Zoran Velagić, a sada ga već nekoliko godina predaje prof. Jelena Lakuš) i s kojima je sjajno suradivati, sadržaj je kolegija vrlo zanimljiv.

10. Sudjelovali ste na brojnim konferencijama, a nedavno ste bili dio LIDA 2021. konferencije kao plenarni izlagač. Kako biste opisali to iskustvo?

Ne bih rekla da sam bila baš na brojnim konferencijama, mnogi moji kolege su tu puno, puno produktivniji. Što se tiče LIDA 2021 konferencije, moram priznati da mi je to iskustvo bilo iznimno lijepo, ali i neobično. Na LIDA konferenciji uvijek je divno sudjelovati jer je to poput obiteljskog okupljanja. Uz uvijek visoki profesionalizam i stručnost, tu je i neka topla atmosfera druženja i razmjene. S druge strane neobičnost iskustva proizlazi iz činjenice da sam se još od studentskih dana naviknula biti 's druge strane', tj. dio organizacijskoga tima, ali i iz činjenice da trebate reći nešto suvislo publici u kojoj sjede vaši profesori, poznata svjetska imena informacijskih znanosti, znanstvenici i stručnjaci, među kojima su i vaši kolege koji imaju puno više znanja i iskustva. Bilo je to poput neke konferencijske astralne projekcije, pomalo nestvarno iskustvo.

No svakako se radi o ljestvom, vrijednom i korisnom iskustvu kojega ne bi bilo da nije bilo podrške i povjerenja prof. Sanjice Faletar Tanacković.

11. Što biste preporučili studentima koji se žele odvážiti na sudjelovanje na konferencijama, ali ih strah od izlaganja sprečava u tome?

Muslim da bi savjet bio isti ili sličan kao i za druga područja. Za početak upišite kolegij i poslušajte predavanja. Tu je svakako i mnoštvo zanimljive literature i drugih izvora informacija i sadržaja koje možete proučiti. Ako shvatite da je to nešto što vas uistinu zanima, onda se možete dublje posvetiti odabranom području kroz učenje, usavršavanje, pisanje, istraživanje, suradnju i dr. Tu bih možda završila citirajući meni uvijek inspirativnog Richarda P. Feynmana „Study hard what interests you the most in the most undisciplined, irreverent and original manner possible.“ (To je, naravno, još jedan prozirni pokušaj nagovaranja na čitanje knjiga kao što su „Surely You're Joking, Mr. Feynman! Adventures of a Curious Character!“, „The Pleasure of Finding Things Out: The Best Short Works of Richard P. Feynman“ ili „Osobitosti fizikalnih zakona“. Kao što vidite, već sam vam nonšalantno dala mali popis za čitanje u slobodno vrijeme. Zamislite kako to izgleda kad me baš zatražite popis preporučene literature.)

12. Na kraju, što biste preporučili studentima koje zanima Vaše područje istraživanja?

Audioknjige: najbrže rastuća industrija u nakladništvu

Pronalaženje vremena za čitanje knjiga u današnje vrijeme predstavlja značajan problem čak i najvećim knjiškim moljcima. Stoga sve se veći broj citatelja okreće upravo brojnim alternativama, među kojima se nalaze i audioknjige.

Trenutno postoji niz aplikacija namijenjenih upravo preuzimanju i reproduciraju audioknjige, a neke od prednosti upravo su mogućnost slušanja knjiga – bilo kada i bilo gdje.

Unatoč sve većoj popularnosti audioknjige nisu toliko suvremen i moderan pojam kao što možda čine najbrže rastući segment digitalnog izdavaštva, a najmasovniji korisnici upravo su mladi i to pretežito Amerikanci s obzirom na to da su se audioknjige primarno razvile u Sjedinjenim Američkim Državama. Točnije, pojavile su se početkom 20. stoljeća kao svojevrsne „knjige za slike“, ali su svoju upotrebu također pronašle u brojnim školama i knjižnicama za obrazovne svrhe. U to vrijeme predstavljene su u obliku zvučnih zapisa na gramofonskim pločama, ali razvojem teh-

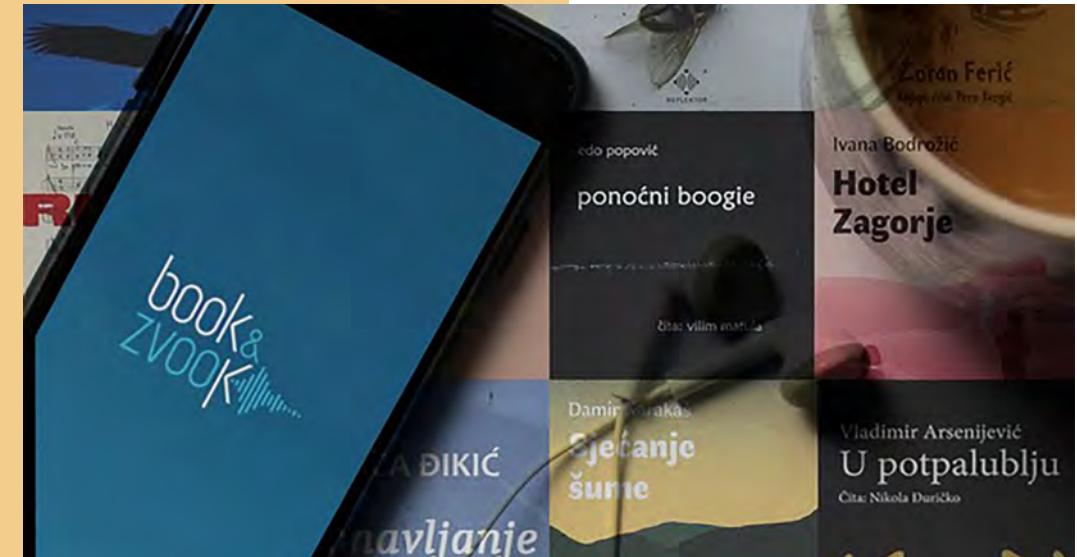
nologije javljale su se i na kasetama te CD-ima. Tek od strane pripovjedača tijekom 1990-ih pojmom „audioknjiga“ počinje se vezati uz nešto digitalno i neopipljivo, kao što nam je danas poznato. Naime u pitanju su zvučni zapisi koje je moguće preuzeti ili kupiti preko različitih aplikacija, a zatim se isti mogu reproducirati putem računala, tableta, mobitela ili bilo kojeg drugog uređaja koji podržava audiozapise. Stoga trenutno postoji niz aplikacija namijenjenih upravo preuzimanju i reproduciraju audioknjige, a neke od prednosti upravo su mogućnost slušanja knjiga bilo kada i bilo gdje. Također, velik broj korisnika tvrdi kako značajnu ulogu jednostavno ima i osjećaj da im netko čita. Samim time važno je odabrati naratora koji može jasno izraziti određene emocije jer je uglav-

Books, Librivox, Amazon Libby i slično. Sve od navedenih aplikacija funkcioniраju na sličan način, osiguravaju besplatno korištenje, ali za neke dodatne sadržaje ili naslove potrebno je pretplatiti se. Isto tako primarno su namijenjene čitanju e-knjiga, a kako bi bile u skladu s trendovima uvedena je mogućnost reprodukcije audioknjiga. Tako korisnik može primarno započeti čitati određeni naslov u formatu e-knjige te se zatim s lakoćom prebaciti na slušanje audiozapisa tog istog naslova ako se u tom trenutku ne može posvetiti čitanju. S druge strane, za one koji su željni slušanja knjiga na materinskom jeziku, 2020. godine razvi-

jena je i prva aplikacija za distribuciju audioknjiga na hrvatskom jeziku pod nazivom Book&zvuk. Ta platforma dostupna je u obliku web-stranice i mobilne aplikacije, čime se povećava njegova dostupnost, a sam projekt izrazito je zahtjevan jer je izrada audioknjiga iznimno skup i dugotrajan proces. K tome knjige općenito nisu pretjerano tražene u Hrvatskoj, pa je stoga upitno hoće li taj pothvat uopće privući građane. Ideja za ravoj Book&zvuk polazi od toga da čitanje djeci ima izrazito pozitivan učinak na njihov razvoj, kao i na stvaranje interesa za čitanje. Stoga su autorice aplikacija nastojale rekre-

irati tu praksu te osigurati svima, bez obzira na dob, spol, razinu obrazovanja i slično, mogućnost uživanja u knjigama na nekakav sasvim drugačiji način. Isto tako nije dokazano da postoji razlika između čitanja i slušanja knjiga, učinak je isti, no radi prilagodbe užurbanom svijetu u kojemu živimo audioknjige pokazale su se kao idealno rješenje. U svakom slučaju audioknjige imaju brojne prednosti, no hoćete li ih isprobati ili ne, stvar je osobnog ukusa i znatiželje. Mogućnosti svakako imaju, kako na svjetskom tako i na domaćem tržištu, a sama popularnost tog trenda svakako neće brzo izblijedjeti.

Martina Glumac

Aplikacija Book&zvuk

Omoguru

Aplikacija koja pomaže pri čitanju knjiga osobama s disleksijom

Omoguru je web i mobilna aplikacija za čitanje knjiga za osobe s disleksijom, koju je razvila hrvatska tvrtka OmoLab. Aplikacija nudi jednostavan pristup informacijama i podršku u edukaciji. Omoguru tim sastoji se od logopeda, tipografa, dizajnera, sanjara i inovatora koji pronalaze nove načine kreiranja ugodnog iskustva čitanja osobama s disleksijom i teškoćama u čitanju. Žele uklopliti predrasude o ljudima s disleksijom te istiću da disleksija nije poteškoća, već samo jedna od razlika, pa čak i dar jer osobe s

disleksijom drugačije razmišljaju i percipiraju svijet. Aplikacija za mobilne uređaje olakšava, poboljšava i potiče čitanje te nudi nekoliko alata koji pomažu kod ritma čitanja, olakšava fokus i poboljšava brzinu čitanja. U aplikaciji su dostupne eLektire i kratke priče za vježbanje čitanja, a u manje od jedne minute korisnik može prilagoditi tekst i krenuti čitati. Font je prilagođen kako bi poboljšao prepoznavanje slova te je prilagodljiv individualnim potrebljama čitača. Također, ima plugin za web-preglednike, koji čini čitanje jed-

nostavnijim i ugodnijim te uklanja sve distrakcije. Omoguru sadrži alate koji pomažu studentima da daju najbolje od sebe, a da ujedno i učvrste temelje za kvalitetno obrazovanje. Ono što je zanimljivo, jest da su dodali i oko 45 tisuća knjiga na engleskom, a aplikacija je doživjela neke nadogradnje koje su korisnici najviše potraživali, poput mogućnosti scrollanja te prekrivanja teksta kako bi bila vidljiva samo jedna rečenica.

Ena Maurus

Muzej Slavonije – mjesto za učenje, dozu kulture, ali i zabave

Ne znaš kako provesti slobodno vrijeme, a ujedno i naučiti nešto novo? Sve te to čeka na jednome mjestu – u Muzeju Slavonije.

S obzirom na to da sam prvi put imala priliku posjetiti muzejsku knjižnicu i raditi praksu u istoj, prvi dolazak bio mi je poprilično stresan jer je spoznaja da radiš s muzejskim primjercima grade ipak velika čast i odgovornost. Na svu sreću, u knjižnici su me zatekle divine mentorice, koje su bile voljne naučiti me svemu unatoč tome što sam im dala do znanja da neke najvažnije stvari ipak ne znam baš najbolje. Kada se spomene grad Osijek, jedna je od asocijacija i barokna Tvrđa, u kojoj se nalazi jedan od najstarijih muzeja i najveći muzej općeg tipa u Republici Hrvatskoj – Muzej Slavonije. Muzej Slavonije jedan je od glavnih nositelja kulturne baštine grada Osijeka i trenutno čuva više od 300 000 predmeta i 116 muzejskih zbirki. Osim što je ugodno mjesto za provođenje slobodnoga vremena, Muzej je i mjesto na kojem se mogu steći razna iskustva, od volontiranja pa sve do obavljanja stručne prakse. Prvo, osoblje je Muzeja stručno, a drugo, uljudno,

pristojno, druželjubivo i voljno pomoći i prenijeti znanja na druge. Prostorije Muzeja odišu bujnom prošlošću grada Osijeka, koja nikoga ne ostavlja ravnodušnim, a osoblje ga čini još čarobnjim. Muzej sudjeluje u raznim događanjima, poput obilježavanja Dana hrvatskog turizma, adventa, Dana europske baštine, Noći muzeja i sl. Srećom, Muzej Slavonije surađuje s mnoštvom drugih ustanova u Osijeku, pa tako i s našim Fakultetom, što nam je pružilo mogućnost volontiranja na prethodno navedenim događajima. Muzejska pedagoginja Jesenka Ricl, osim što je posrednica između Fakulteta i Muzeja kada je u pitanju volontiranje i studentska praksa, divna je mentorica, koja boravak u Muzeju čini veselijim, ljepšim, opuštenijim i zanimljivijim. Zahvaljujući njoj dobili smo mogućnost biti dio muzejske priče, proći kroz sve prostorije te vidjeti čari rada u Muzeju. Uz njezino smo mentorstvo održali mnoštvo adventskih radionica, sudjelovali u stručnim vodstvima na izložbama, imali čast nositi povjesne kostime i u njima prošetati gradom, čuvati povjesne predmete i zbirke, ali i steći nezaboravno iskustvo. Osim pozitivnog iskustva volontiranja u Muzeju i divnog druženja s muzejskom pedagoginjom u Muzeju sam doživjela i vrlo pozitivno iskustvo stručne prakse. Naime stručnu praksu obavljala sam u dva različita prostora muzejske knjižnice pod vodstvom mentorica dr. sc. Marine Vinaj i Ivane Knežević Križić. U tih 150 sati stručne prakse naučila sam jako puno toga. Naravno, znala sam i pogriješiti i milijun puta piti jednu te istu stvar, ali ni jednoj od njih nikada nije bio problem ponovno mi objasniti i naučiti me. Na praksi sam „iskusila“ sve ono što sam proteklih godina učila u teoriji i mogu vam reći da je istina kada profesori kažu da dok se

dobrano ne zaprljamo u knjižnici, ne znamo što doista znači raditi kao knjižničar, a isto je i s ostalim poslovima poput katalogizacije, inventarnog popisa i sl. Ja sam, eto, na svu sreću imala divne mentorice, koje su me naučile svemu tome i neizmjerno sam zahvalna na takvoj prilici. Osim „klasičnih“ knjižničarskih poslova na praksi sam čula za mnoštvo Osječana koji su svoje ne tako male privatne knjižnice odlučili nesebično donirati muzejskoj knjižnici.

Volontiranje na adventskim radionicama

Volontiranje na Danima hrvatskog turizma

Naučila sam ponešto o svakoj toj obitelji i pojedincu te shvatila koliko je divnih ljudi imao i još uvijek ima naš grad.

Muzej Slavonije nije samo mjesto za proučavanje kulturne baštine grada Osijeka već je i mjesto na kojem se uči, zabavlja i čini dobra djela. Moje iskustvo što se tiče svega što sam doživjela u Muzeju, kao što sam već rekla, nije moglo biti bolje. Volontiranje mi je donijelo mnoštvo novih poznanstava i prelijepih uspomena,

Praksa u knjižnici

a praksa proširila znanja i dala mi priliku upoznati stručne knjižničarke, koje su mi doista pokazale što znači biti pravi kvalitetan knjižničar. Dakle ako imaš viška slobodnog vremena, posjeti Muzej i provedi dan upoznavajući grad Osijek i njegovu kulturnu baštinu. Ako tražиш praksu u knjižnici, muzejska knjižnica pravo je mjesto za tebe, a ako želiš sudjelovati u izvannastavnim aktivnostima, raspitaj se na Fakultetu o događanjima u Muzeju i sigurna sam da ćeš pronaći nešto što te zanima. Sretno!

Lucija Grgić

ASIS&T

ASIS&T (The Association for Information Science and Technology) jest organizacija međunarodnog karaktera posvećena proučavanju svih informacijskih procesa, uključujući naročito širok spektar znanstvenih djelatnosti, poput lingvistike, knjižničarstva, informacijskih tehnologija, prirodoslovja, humanistike te čak medicine. ASIS&T ističe važnost raznolikosti perspektive u misaonim transakcijama, što je evidentno u snažnoj mobilizaciji studentske populacije prilikom uzdržavanja javnog diskursa. Te težnje postaju očite prilikom aktivacije studenata u književnim natječajima, stvaranja veza s međunarodnom akademijom te omogućavanja razmjene studenata s drugih sveučilišta na prostoru Europe i svijeta. Studentski su tekstovi nerijetko objavljivani na mrežnim stranicama organizacije te isti posjeduju pravo na besplatan pristup stručnim časopisima i drugim publikacijama.

Iako su njezine djelatnosti pretežno lokalizirane, inozemne su značajke te organizacije odskora postali mnogo važnijim čimbenikom, a njezini korijeni sežu još od tridesetih godina prošloga stoljeća, objavivši kroz to razdoblje mnoštvo stručnih i znanstvenih publikacija koje su na mrežnim mjestima dostupne u izobilju. Također, ta organizacija aktivira se u javnim konferencijama, mrežnim seminarima te unutar svojih regionalnih okvira, a njezina fokalna područja uključuju razne grane informatike, povijest informacijskih znanosti i slično. Upravo zbog toga uključeni studenti uživaju mogućnost stjecanja novih znanja u znanstvenoj i praktičnoj domeni, kultivacije novih ideja unutar raznih grana informacijskih znanosti te stvaranja bitnih poslovnih veza.

Adrian Buček

asis&t

SHARP: The Society for the History of Authorship, Readership and Publishing

SHARP, odnosno The Society for the History of Authorship, Readership and Publishing osnovano je s ciljem stvaranja međunarodne mreže za povjesničare knjiga koji djeluju u različitim znanstvenim disciplinama.

Zbog svog djelovanja SHARP je postao glavna organizacija koja radi na poboljšavanju i razvijanju prakse istraživanja povijesti knjiga na globalnoj razini.

Sve do početka 1990-ih nije postojao nikakav definirani prostor gdje bi povjesničari knjiga mogli međusobno razmjenjivati informacije, raspravljati o vlastitim interesima i stajalištima te provoditi znanstvena istraživanja. Stoga su Jonathan Rose, Simon Eliot i Patrick Leary, znanstvenici s interesom za proizvodnju knjiga i serijskih publikacija, došli na ideju o osnivanju posebnog društva koje će se primarno baviti proučavanjem pisane riječi u njezinu materijalnom i empirijskom kontekstu. Tako je 1992. godine osnovan SHARP kao neprofitna organizacija, a iste godine učlanjeni su i prvi članovi te su kreirani SHARP-news i SHARP-L, odnosno službeni newsletter i forum. Nadalje, 1995. godine, kao još jedan kanal komunikacije izradena je i službena web-stranica. Naime SHARP Web započeo je kao malena zbirka referentnih dokumenata, a danas služi kao jedan od glavnih izvora informacija brojnim profesorima i istraživačima. Također, svake godine organizira se i konferencija

na kojoj se redovito skuplja više od 300 znanstvenika i stručnjaka iz cijelog svijeta s ciljem raspravljanja o najnovijim istraživanjima i problemima vezanim uz povijest knjige. Konferencija se svake godine održava u drugom gradu, a prilikom njezine organizacije SHARP surađuje s lokalnim članovima radi što uspješnije realizacije. Isto tako, SHARP sponzorira i brojne regionalne konferencije koje tematski obrađuju odredenu povijesnu ili regionalnu problematiku vezanu uz povijest knjige i pisane riječi. Na taj način potiče se veća angažiranost i zanimacija za to područje istraživanja. Također, SHARP izdaje i vlastitu periodičnu publikaciju pod nazivom „Book History“. Časopis izlazi jednom godišnje, a sadržava isključivo znanstvene članke radi lakše preglednosti. Zbog svog djelovanja SHARP je postao glavna organizacija koja radi na poboljšavanju i razvijanju prakse istraživanja povijesti knjiga na globalnoj razini. Naime Društvo je započelo projekt prevodenja znanstvenih publikacija i dokumenata s materinskih jezika na engleski jezik kako bi svi imali pristup jedinstvenom korpusu znanja, a tome dodatno idu u korist konferencije koje omogućavaju lakše okupljanje znanstvenika te održavanje rasprava. Ipak, s obzirom na to da je u pitanju neprofitna organizacija, financira se ponajprije putem donacija od strane različitih fondacija, privatnih donora te samih članova. Znatan dio sredstava odvaja se za fakultetske školarine i stipendije, a kao dodatan poticaj SHARP svake godine dodjeljuje nagrade za različite kategorije. Na temelju svega navedenog da se zaključiti kako je cijelokupna djelatnost SHARP-a znatno raznolika. Ipak, cilj te organizacije svakako je jasan te ga se kontinuirano nastoji realizirati, što je vidljivo iz brojnih aktivnosti, ali i iz suradnji s mnogim svjetskim akademskim organizacijama i institucijama, čime se nastoji podržati proučavanje povijesti knjige u svim njezinim oblicima.

Martina Glumac

SHARP konferencija

KNJIŽNIČNA ARHITEKTURA

Prostor, kultura, identitet

Stručnjaci iz područja informacijskih znanosti često nas oduševe novim djelima, a ovaj put to su učinile nama dobro poznate profesorice i znanstvenice Tatjana Aparac-Jelušić te Sanjica Faletar Tanacković

Tatjana Aparac-Jelušić, umirovljena sveučilišna profesorica u trajnom zvanju, te Sanjica Faletar Tanacković, redovna profesorica na Odsjeku za informacijske znanosti Filozofskog fakulteta Osijek, izdale su knjigu pod nazivom Knjižnična arhitektura. Kako samo ime govori, knjiga donosi pregled razvoja knjižnične arhitekture, knjižničnih zgrada te njihova dijaloga u kulturi. Osim toga knjiga donosi i raskošnu stručnu literaturu napisanu od strane iskusnih knjižničara i arhitekata koji se tom problematikom bave. Osim što je knjiga namijenjena stručnoj zajednici kao koristan izvor znanja za svoju struku te kako bi ista bila spremna udovoljiti svim suvremenim zahtjevima jedne, namijenjena je i studentima informatologije, knjižničarstva i arhitekture te dizajna kako bi na jednom mjestu pronašli sav sadržaj vezan uz problematiku knjižnične arhitekture. Autorice su mišljenja kako knjižnice upravo postoje zbog njihovih korisnika te, iako živimo u digitalnom i užurbanom svijetu, korisnici upravo iz tog razloga mogu pronaći svojevrstan mir u knjižnicama. Knjiga oduševljava svojom čitkošću, kao i zanimljivošću teme, pa ju stoga možemo preporučiti svima onima koje zanima ta problematika.

Danijela Šarić

“Knjižnična arhitektura oduševljava svojom čitkošću, kao i zanimljivošću teme”

UVOD U NAKLADNIŠTVO

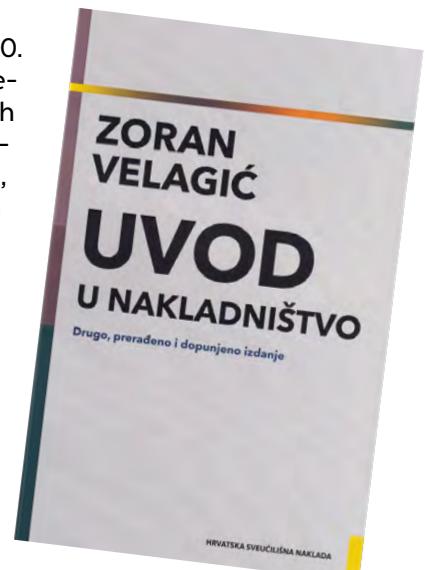
drugo, prerađeno i dopunjeno izdanje

Novo izdanje dobro poznate nam knjige “Uvod u nakladništvo”

Knjiga s kojom smo se susreli na prvoj godini preddiplomskog studija Uvod u nakladništvo profesora Zorana Velagića dobila je drugo, prerađeno i dopunjeno izdanje.

To izdanje iz 2020. godine daje pregled osnovnih nakladničkih pojmoveva i procesa, kao i informacija o razvoju nakladništva i njegovu položaju u modernom društvu. Također ukazuje na raznovrsnost organizacijskih oblika nakladnika i njegovih proizvoda uz standardne procese nakladničkog poslovanja.

Drugo izdanje ima tri cjeline. Prva cjelina odnosi se na povjesni i društveni aspekt nakladništva, druga na organizacijske oblike nakladničke tvrtke, a treća je cjelina posvećena nakladničkim proizvodima. Izdanje ima i dodatno poglavje o digitalnom nakladništvu jer ipak je nakladništvo djelatnost koja ima dugu povijest, a uvijek prihvaca nove tehnologije.

Moje Erasmus iskustvo

Iza nas je još jedna akademска godina protekla u pandemiji. No neke studente pandemija nije sprječila u ostvarivanju svojih ambicija i želja jer studiranje je ipak jedinstveno iskustvo koje ne treba potratiti. Erasmus je jedan od najpopularnijih projekata osmišljenih za studente. Upravo zbog lakoće prijavljivanja i ugodnih iskustava studenata sve više i više njih odlučuje se upravo za Erasmus-mobilizaciju. Zašto i ne bi kada o Erasmusu mogu čuti samo prelijepе priče!?

Naša studentica Danijela Šarić o Erasmus-stručnoj praksi i ljetu u Ljubljani

Da... Sve ono što pričaju o Erasmusu istina je! Prethodna je akademска godina za mene bila vrlo zahtjevna. Osim obaveza koje su zahtjevale puno truda i vremena online nastava i nedostatak soci-

jalne interakcije znatno su utjecale na kvalitetu mog, kako studentskog tako i privatnog, života. Stoga sam došla na ideju kako bi Erasmus-stručna praksa u drugoj državi bila najbolji način za provesti ljetu. I zaista – bio je to moj najbolji izbor do sada! Odlučila sam se na obavljanje prakse u Ljubljani – glavnom gradu Slovenije i najljepše skrivenom dijamantu Europe. Teško mi je pisati o tom gradu i svim njegovim ljepotama jer se bojim da bi riječi mogle samo umanjiti moj cijelokupni doživljaj i ljubav koju prema tom iskustvu osjećam. No sa sigurnošću mogu reći da mi ništa nije nedostajalo!

Stručnu praksu obavljala sam u tvrtci Luxembourg Slovenian Business Club kao Social Media Intern, a sam proces prijavljivanja sastojao se od nekoliko intervjuja i zadataka kao preduvjeta za poziciju. Kao i sve ostalo, i to iskustvo bilo je vrlo ugodno, a znanje i

vještine koje sam stekla sa sigurnošću će primjenjivati gdje god se pojavi prilika za to. Dva mjeseca protejela su kao dva dana. Nakon tog iskustva pomalo mi je žao što se ranije nisam odvažila na isto. Zato ohrabrujem tebe koji ovo čitaš – usudi se! Prijavi se na Erasmus, vidi nova mjesta, upoznaj nove ljudе, proširi svoje vidike i živi, barem na kratko, neki novi život. Jer studiranje nije samo isti fakultet, isto mjesto, isti ljudi, dobre ocjene... Studiranje je avantura, istraživanje, eksperimentiranje!

Danijela Šarić

Studentski hobiji

Ova akademска godina znatno se razlikovala od prijašnjih – boravak u kući, sjedenje za računalom i manjak doticaja s kolegama. Hobiji su idealno rješenje za doba pandemije. Mnogi se bave slikanjem, fotografiranjem, pisanjem, izradom nakita, štrikanjem, planinarenjem, raznim sportovima i sličnim.

Kolegice Ana Kljajić, Ena Maurus i Hana Lelas podijelile su svoje hobije kako bi inspirirale kolege.

Anina je najveća strast poezija – strast koja traje još iz klupa osnovne škole. Ona kaže kako inspiraciju ne traži, nego ju dobije kroz interakciju s ljudima i koračanjem kroz život. Potrebno je osvrnuti se oko sebe i imati empatije. Najviše piše o ljubavi, ali se može pronaći i pokoja misaona pjesma i pjesma socijalne tematike. Jedno je vrijeme svoju poeziju dijelila s javnosti putem Instagram-profil „Galaksija Stih“, koji je pratilo čak 1500 ljudi. Ana trenutno radi na zbirci poezije „Njegova Dra-va“, koja obilježava njezine 3 godine studija u našem predivnom Osijeku. Odlučila je podijeliti dio uvoda iz zbirke:

„Nijedan prolaznik ne može ostati imun na gradsku svjetla što se noću proljevaju po vodi kao da ju ljube i pješački most koji grli nebo svojim bojama. Malo tko od nas pridošlica nije zavolio ovaj grad. Rijetkost je to jer lege ti s lakoćom osvoje srce. Oni su vam grad Osijek.“

Ena zanima fotografija već dugih 8 godina. Svoju strast otkrila je fotografiranjem na mobitelu, da bi danas već imala svoju fotografsku opremu. Najviše voli fotografirati portrete i prirodu, ali uživa u novim izazovima. Inače volontira na raznim događajima kao fotograf, ali nekada joj ponude i platiti. Do sada je fotografirala na reArtu, Noći muzeja, koncertima, raznim javnim događanjima, pa čak i u jednim svatovima. Ena je odličan primjer u kojem hobi i strast možemo pretvoriti u zaradu, ali moramo biti uporni i vjerovati u to što radimo. Odnedavno zadovoljstvo pronalazi i u dizajnu i ilustracijama, a na svome Instagram-profilu @maurusovadesign dijeli ih s javnošću.

Klara Krnjaković

Portret djevojke,
autorica Ena Maurus

Ilustracija, autorica Hana Lelas

HRVATSKO NARODNO KAZALIŠTE U OSIJEKU – kazališna sezona 2020./21.

Hrvatsko narodno kazalište u Osijeku sa svojim djelovanjem započinje već 1907. godine. Tijekom djelovanja nailazilo je na brojne probleme i prepreke, ali unatoč tome Kazalište je znatno utjecalo na razvoj osječkog kulturnog života. Tako svake godine, odnosno svake kazališne sezone, HNK u Osijeku pruža svojim gledateljima repertoar od petnaestak stalnih naslova. Osim toga organiziraju se još i Kazališni rujanski klik, Krležini dani, Novogodišnji koncerti, Lipanjske operne noći te različiti interaktivni programi za djecu i mlade. Isto tako Kazalište svake godine aktivno sudjeluje u programu Osječkog ljeta kulture, sve s ciljem privlačenja većeg broja gledatelja, ali i povećanjem interesa za kazališne izvedbe u javnosti. Ova kazališna sezona donijela je niz hvalevrijednih i iznimnih predstava, među kojima se ističu mnoge, a bitno je naglasiti naslove Udovice, Višnjik, Dječak koji je govorio Bogu, Škola za žene te Buba u uhu. Udovice Slawomira Mrozeka jednočinka je obilježena glavnim karakteristikama teatra apsurda, uz poneka obilježja crnog humora. Radnja je utemeljena na susretu dviju udovica koje je spojila upravo smrt njihovih muževa, a problem smrti i njezine neizbjegljivosti proteže se kroz čitavo djelo. Nadalje, drama Višnjik A. P. Čehova zasigurno je jedna od najznamenitijih predstava kazališne sezone. Izvedena na Osječkom ljetu kulture, očarala je publiku te stoga postala redovan naslov u dramskom programu HNK. Predstava se bavi strahom i pričeljivanjem promjena, odnosno bavi se ljudima bez sposobnosti promatranja koji su izgubljeni u vlastitoj ugodi te o ljudima koji žele poduzeti konkretne akcije jer nemaju vremena za žaljenje. Popularnost te predstave vidljiva je upravo u sličnosti sa stvarnim životom i ljudima oko nas, kao i u ironiji koja iz toga proizlazi. Dječak koji je govorio

Višnjik

Bogu Damira Mađarića, još jedna drama na repertoaru, prati dječaka znamenitog imena koji odlazi na put bez povratka u koncentracioni logor Auschwitz, gdje upravitelj logora organizira kazališnu trupu zatvorenika koji za njega i osoblje izvode Shakespearea. Radnja je svakako mračna i na neki način apsurdna, ali u biti prikazuje dinamiku moći i njezine posljedice. Osim drama važno je spomenuti i neke od značajnijih komedia prikazanih ove sezone u HNK-u. To su naime Molierova Škola za žene te Buba u uhu Georges-a Feydeaua. Obje komedije bave se problemima koji su danas izrazito prisutni u društvu i romantičnim vezama, a riječ je upravo o svojevrsnom dobivanju moći i

Ova kazališna sezona donijela je niz hvalevrijednih i iznimnih predstava, među kojima se ističu mnoge, a bitno je naglasiti naslove Udovice, Višnjik, Dječak koji je govorio Bogu, Škola za žene te Buba u uhu.

manipulaciji te o preljubu, koji su prikazani na što komičniji i absurdniji način. S druge strane u glazbenom programu važno je istaknuti klasike poput opera Carmen te Samson i Dalila, kao i mjuzikl Sugar nastao prema kultnom filmu Some Like it Hot. Ako želite pogledati neku od navedenih predstava, HNK u Osijeku nudi popuste za studente na pojedinačne karte, a na njihovo službenoj stranici možete pogledati trenutni raspored predstava. Isto tako, za studente postoji i poseban oblik pretplate pod nazivom Studentski mix, koji omogućava gledanje 3 reprizna naslova po izboru ako želite malo uštedjeti prilikom sljedeće posjete Kazalištu.

Martina Glumac

Obojena ptica (Nabarvené ptáče), 2019.

Filmovi su nerijetko jedan od najdražih oblika animacije među mladima

„Zapomni. Oko za oko — Zub za Zub.“ — Mitka

Besmisleno je zazirati od sadržaja. Pod tim se naslovom kriju gotovo tri sata ispunjena scena ma barbarizma u ratnim okolnostima, krvožednog nasilja, divljaštva, ekstremne spolne izpačenosti u najgadnijem obliku te nezdravih ljudskih sklonosti svih vrsta i sojeva. Svaki zamislivi ratni zločin prikazan je u toj izložbi neljudskosti, kao i navlastito brutalni prizori silovanja, mučenja, sakaćenja tijela, zvierskih umorstava te nasilništva u općem smislu, koji se nedovjedno diče groteskom besprimjerenom na filmskom platnu. Ovdje predstavljam remek-djelo češkog redatelja Václava Marhoula — film poznat kao „Obojena ptica“. Unatoč svom nedavnom debitiju 2019. godine čitav je film sniman u crno-bijeloj paleti, a slijedi priču židovskog dječaka na teritoriju jedne neimenovane (i praktički fiktivne) istočnoeuropejske zemlje tijekom posljednjih godina nacističke okupacije slavenskog stanovništva. Uzgredno, u duhu snene atmosfere koju film emitira donesena je zanimljiva kreativna odluka glede jezika na kojemu je djelo snimano. Naime svi se likovi sporazumijevaju novonastalim i hibridnim vokabularom koji se odskora naziva „medžuslovjanski“, točnije umjetno stvorenim, univerzalnim jezikom, što omogućava sporazumijevanje svih slavenskih naroda. Iz tog razloga nijedna određena nacija ne biva izravno prozvana, a ta maglovitost loka-

Adrian Buček

The Midnight Gospel

"When We Set An Intention, Somehow The World Seems To Magically Come To Meet Us."

Cilj cjelokupne serije jest prosvijetliti gledatelja vođenjem rasprava o nedokučenim pitanjima o smrti, zagrobnom životu, ljubavi, motivaciji i sličnom, uz pružanje zanimljivih psihodeličnih vizuala koji nikoga ne mogu ostaviti ravnodušnim.

The Midnight Gospel animirana je Netflixova serija nastala od strane Pendeltona Warda, tvorca već dobro poznatog Adventure time. Ipak, The Midnight Gospel nastoji prevladati to shvaćanje puke serije za djecu, a sama radnja znatno je jednostavnija i mirnija. Naime The Midnight Gospel na neki je način zapravo animirani podcast. Duncan Trusell, također jedan od kreatora serija, voditelj je podcasta The Duncan Trusell Family Hour u kojem, zajedno sa svojim gostima, raspravlja o različitim egzistencijalnim i moralnim problemima te dilemama. Tako su neki od fragmenata tih razgovora

preuzeti i animirani u koherentan slijed događaja prisutan u samoj seriji. Radnja prati lika pod nazivom Clancy, koji upotreboom svojevrsnog svemirskog simulatora posjećuje različite planete i dimenzije gdje zatim intervjuije nekog slučajnog prolaznika voljnog razgovoru. Taj razgovor Clancy naknadno iskoristi za vlastitu emisiju pod nazivom The Midnight Gospel. Cilj cjelokupne serije jest prosvijetliti gledatelja vođenjem rasprava o nedokučenim pitanjima o smrti, zagrobnom životu, ljubavi, motivaciji i slično, uz pružanje zanimljivih psihodeličnih vizuala koji nikoga ne mogu ostaviti

ravnodušnim. Ipak, to nije jedina stavka serije s obzirom na to da postoje manje sporedne radnje kako bi se priča mogla dodatno upotpuniti. Na prvi pogled The Midnight Gospel svakako ima sličnosti s popularnim Rick and Morty ili već spomenutim Adventure time, no vidljivo se bavi poprilično drugaćijim stvarima, zbog čega možda nije idealan izbor za svakoga. Ipak, ako se odlučite pogledati ju, pripremite se na pravo transcendentalno putovanje u kojem ćete zasigurno naučiti nešto novo ili propitati vlastita stajališta i uvjerenja.

Martina Glumac

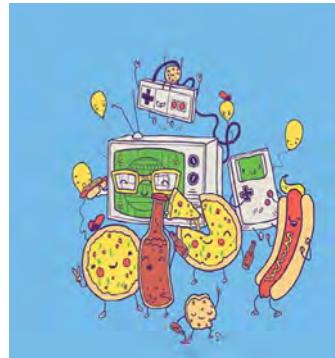
Studentski vodič

Osijek kao studentski grad

Studentski život ne uključuje samo učenje i pisanje seminara. Kao student jednostavno moraš doživjeti sve što ti grad nudi, a ako te zanima što sve možeš posjetiti i gdje jesti i izaći u Osijeku, nastavi čitati!

Hrana

Kada govorimo o prehrani studenata, svi putovi vode u Menzu. No ima super mjesta gdje možeš fino pojesti, a da nije (pre)skupo. Ako hoćeš pojesti dobar burger, svrati u Hamburgillu, American bar Dollar ili Fabrique. Dobru tortilju možeš naći u centru u Rulla Street Food, a ako želiš nešto slatko, nakon toga imаш pored Knedlicu. VeganSKU i vegetarijansku ponudu pronađi u Rustici, Lipovom hladu i K topu. U blizini našeg Fakulteta nalazi se zdravljak, gdje možeš kupiti zdravi obrok u teglicama, a imaju čak i cheesecake u teglicama, kao i zdravi sladoled. Slatku hranu možeš još probati u Rocheru, ČinkOsu ili u Tvornici slatke hrane.

Piće

Dobru kavu možeš popiti u kulturnim osječkim kafićima kao što su Brooklyn, Hotel Osijek i Triča. Za vrijeme pauze (ako si uživo, naravno) skokni do Viridija, Amsterdama ili San Francisca, koji se nalaze u blizini našeg Fakulteta. Osijek je poznat po ispijanju dobrog piva, pa za vrijeme svog studentskog života probaj osječka craft piva Beckers, Legionario i Mali Div. Craft piva možeš naći u pubovima i pivnicama kao što su Rubicon, Runda, Gajba, Beertija i Broko. Ako si više tip za vina, tu je Vinska mušica koja se nalazi u Kapucinskoj ulici, a ako želiš isprobati nove koktele, posjeti Craft Room, koji se nalazi u dvorištu American bar Dollara.

Dogadaji

Svake prve subote posjeti tradicionalni Sajam antikviteta, gdje po nižim cijenama možeš pronaći različite antikne proizvode poput analognih fotoaparata, gramofona, ploča i sl. Sajam se inače održava u Tvrđi međutim zbog radova je premješten u Park kralja Držislava. Najpoznatiji događaj u Osijeku definitivno je Pannonian Challenge, festival ekstremnog sporta i glazbe koji se održava u kolovozu svake godine. Još je jedan super događaj i ReArt festival – festival umjetnosti i kreativnosti. Svako ljeto možeš posjetiti Osječko ljeto kulturne, najveću kulturnu manifestaciju na istoku Hrvatske, koja obuhvaća bogat sadržaj iz glazbenе, kazališне, filmske, likovne, plesne i književne umjetnosti. Krajem siječnja posjeti Noć muzeja, odnosno Muzej Slavonije, Arheološki muzej i Muzej likovnih umjetnosti. Budu razne aktivnosti, a uvjek možeš nešto novo naučiti. I za kraj, ako voliš dobru glazbu i uživaš u koncertima, sredinom rujna svakako posjeti glazbeni festival UFO.

Ena Maurus

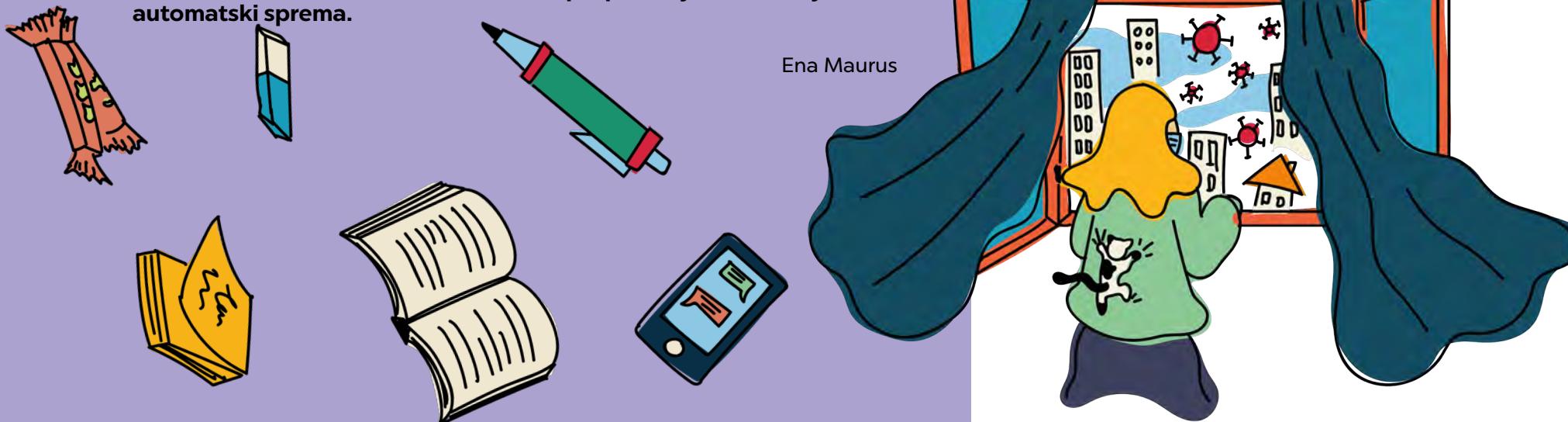
UČENJE I STUDENTSKI ŽIVOT: osvrt na pandemijske uvjete

Alati za učenje

Učenje ponekad zahtijeva i određene napore

Postoje razne aplikacije koje pomažu kod učenja i seminara, a u nastavku su nabrojane neke od njih. Nadam se da će ti biti od koristi!

1. Canva – brz i jednostavan alat za grafički dizajn. U Canvi možeš izradivati prezentacije, postere, objave za društvene mreže, videozapise i slično, a nudi preko 50 000 predložaka!
2. Kahoot – alat za izradu kviza u kojem uživaju svi studenti. Zabavan način za ponavljanje gradiva.
3. Flora – alat koji te motivira za učenje. Funkcionira na način da ako što duže ne koristiš mobitel dok učiš, to ćeš veće virtualno drvo zasaditi.
4. Office Lens – super stvar kada ti treba poglavljje iz knjige za seminar.
5. Google Drive.. ili bilo koja druga cloud-tehnologija. Google Drive je super jer omogućava rad u izvanmrežnom sustavu, a istovremeno ne moraš brinuti o datotekama ako ti laptop slučajno zašteka jer automatski sprema.

Ena Maurus

Sam prizvuk ove teme upućuje na važnost organizacije vremena, prostorne čimbenike u studenata i pitanja njihove osobne discipline; na metode samopomoći i uskladenje akademskih rutina, no taj pristup, kroz vrijeme, izuzetno dosljedno pokazuje svoju površnost – upravo ono što se u medicinskom žargonu naziva „simptomatskom terapijom”, dakle ignoriranje načelne patologije koja oblikuje koordinate naših dnevnih rituala. Iz tog razloga valja istaknuti kako je tekuća epidemija bolesti izopaćila naše konvencionalno poimanje vremena i lokacije, poremetila kanone ljudske interakcije te silno odjekhula u dinamici akademskih krugova. Dapače, ima nešto izuzetno ominozno u kadrovima šupljih učionica, igrališta i praznih dvorana, od kojih su neke skokce pretvorene u mrtvačnice i špitale, prepune ampula, šprica i fijala, jodiranih gaza te ostalih morbidnih neumjerenosti. Jezovite su primisli

tih liminalnih prostranstava lišenih ljudske nazočnosti, čije je suštinsko poslanstvo nekoć bilo da skladište igre, osmijehe i dječja svjedočanstva. U trenucima zatvaraњa gradske su ulice zračile sasvim kužnim dojmovima, prvenstveno nalikujući muzejima pretpandemijske dinamike, u kojima restl ljudskog prisustva djeluje naprsto kao artefakt. Sve se poznato pričinilo strano i tude jer upravo su tuđe oči promatrале tu nesnosnu statiku – veteranski pogledi koji sad tek zure u relikvije jedne protekle etape, shvaćajući kako se promjene ne dogadaju u materiji cigle, fasada, crkvenih zvonika, vapna, sadre i morta, nego u nama samima – upravo u gojoj srži naših shvaćanja. Stoviše, pitanje takozvanog „novog normalnog“ izuzetno je problematično jer ne uvažava činjenicu da je bivša vrsta normalnosti ostala zanavijek osakaćena minućem ondašnjih karantena. Naši su domovi poklepli pod invazijom akademske

odgovornosti: spavaće smo sobe konvertirali u urede, kavom olijeni seminari popraćeni su kroz veo duhanskog dima i penetrirala je javna domena u samo tkivo naše intime, a granica formalnosti iščeznula je iz razloga pragmatizma – načesto je morala. Stvari su se mijenjale i neophodnost je carovala. Neobična protuslovlja u vremenu sudarala su se pred adventom rokova i obveza; izobličio se pojam dana, gomile mjeseci sjevnule bi smjesta u ništicu, a želje minuta migrirale su baš naročitom letargijom. Vrijeme je bilo neodlučno u svojim kretnjama. Akademskih je pristupa ispoljilo koliko i studenata te se pritom dosljednosti nije mogla pronaći ni trunka – budućnost je bila radikalno otvorena. Tek u jeku višegodišnje distance te čemo afekte protumačiti vjerodostojno sebi, dok pritom učinci naših propusta iz tih pandemijskih dana podupiru samo tlo našeg stanja kao kariatide tadašnjih neophodnosti. Te kontaminirane dane, okaljane bizarnošću proteklih mjeseci, čiji će se neumitni odjek začuti tek onda kada se sve ovo završi i kada se poslovicne čahure pokupe, a mrtvi jednom pobroje. Iz tih razloga pitanje: „Kako učiti tijekom pandemije?“ ignorira značaj osobnih senzibilnosti svakog pojedinog studenata, stoga predlažem sasvim skromnu varijaciju na ovu temu, u obliku konkretnog upita: „Što ustvari znači studirati uopće?“

Adrian Bućek

Intervju sa Srđanom Lukačevićem, poznatijim pod pseudonimom „Đelo od GISKO“

Mnogo ljubitelja knjiga i posjetitelja Gradske i sveučilišne knjižnice Osijek čitalo je književna djela na preporuku Srđana Lukačevića, voditelja Službe nabave Gradske i sveučilišne knjižnice Osijek te kolumnista u Glasu Slavonije.

Kroz intervju nam je „Đelo“, inače bivši student informatologije, otkrio na koji način promovira knjige, čitanje i kulturu, kako je to sve započelo te što ga motivira.

1. Za početak, hvala Vam što se pristali na ovaj intervju. Možete li se ukratko predstaviti i objasniti čime se bavite?

Uvijek se rado odazivam na sve pozive, kako profesora tako i studenata informatologije. Vežu me lijepo uspomene iz vremena studiranja, profesori su nam svima bili nezamjenjivi, a ekipa sjajna. Što se tiče onog čime se bavim, primarni mi se posao krije iza naziva voditelj Službe nabave u Gradskoj i sveučilišnoj knjižnici Osijek, ukratko nabavljam knjižnu i neknjižnu gradu za GISKO. Pored toga uključen sam u brojne druge aktivnosti knjižnice, između ostalog uredujem društvene mreže Knjižnice, kako ste i sami rekli, predstavljam nove naslove na portalima, pišem kolumnu za Glas Slavonije... Mišljenja sam da se djelatnici Knjižnice ne bi trebali ograničiti

ničavati isključivo na svoje primarne funkcije, stoga sam tamo gdje me zovu i trebaju, a ponekad i ako ne zovu. (Smijeh)

2. Koja priča stoji iza nadimka „Đelo od GISKO“?

Zapravo je do nadimka došlo sasvim slučajno, trenutak dobre šale, i siguran sam da nitko u tom trenutku nije mislio da će nadimak nadrasti samog mene i biti poznatiji od „lika“ koji se krije iza njega. Prije nešto više od deset godina, kada sam počeo raditi u Nabavi, kolegica Tanja, također informatologinja, referirajući se na lik i djelo Đele Hadžiselimovića, koji je dugi niz godina odabirao dok umentarne filmove i postao sinonim za kvalitetan televizijski program, u jednom je trenutku izjavila: „Ti si sad naš Đelo.“ I tako od tada „Đelo“ bira naslove za knjižnicu i preporuča

naslove imajući u vidu, po red kvalitete istih, raznolike i šarolike korisničke čitateljske preferencije.

3. Koliko se dugo bavite promicanjem knjige i čitanja kroz kolumnu „Đelo od GISKO predstavlja“? Kako je sve počelo? Što Vas je inspiriralo?

Đelo od GISKO predstavlja naslove točno deset godina. Počelo je za mene nekakvim logičnim sljedom. Od osobnih promišljanja da je Knjižnici i knjizi potrebna veća vidljivost, preko činjenice da svi naslovi prvo stignu u Nabavu, pa imam najbolji uvid u produkciju, sve do želje za poticanjem čitanja. Mišljenja sam da knjiga i čitanje mogu i trebaju motivirati svakog poduzetnika, domaćicu, sportaša, učenika, studenta te bilo koju drugu osobu da budu bolji u onome što rade. Inspiracija ili, bolje rečeno, nastojanja idu upravo u tom smjeru.

4. Kako odabirete kojim naslovima čete dati priliku i pročitati ih u svrhu preporuke? Pratite li neke

forume ili recenzije?

Kada nešto toliko dugo radite kao što ja radim nabavu grade, recenzije, katalozi, ogledi, preporučne anotacije i forumi zapravo prate vas. (Smijeh) Posao je takav da mi informacije o novim naslovima i osvrtima na njih dolaze kroz brojne kanale, od tiskanih medija do društvenih mreža. Sve se prati, bilježi i naručuje. Kako smo narodna i sveučilišna knjižnica, preporuke idu u tom smjeru. Gledam odabrati naslove koji će doći do šireg kruga čitatelja i svih naših korisnika, ali isto tako i da imaju umjetničku vrijednost, kvalitetnog autora, opremu i naravno sadržaj.

5. Imate li svojih top 5 naslova od svih svojih preporuka?

Osobno najviše volim čitati fantasy i biografije, ali se zbog prirode posla klonim izdvajanja osobnih top-naslova.

6. Ima li dana kada niste raspoloženi za čitanje? Što Vas tada motivira?

Ima, naravno, u danima kada mi se ne čita, jednostavno ne čitam. Pogledam seriju, slušam glazbu ili se družim. Također, ako mi određeni naslov u tom trenutku ne leži, dam mu određenu priliku, ali ako ne ide, jednostavno knjigu zatvorim za neka druga vremena. Primjenjujem isto pravilo kao s filmom ili serijom – ako nam se nešto ne sviđa, ne treba se siliti i nešto gledati, jesti, pitи i sl.

7. Možete li se sjetiti djela

Srđan Lukačević

koje nikako ne biste preporučili i zašto? došli na ideju?

Kolumnu u Glasu pišem nešto više od godinu i pol dana. Kao i puno toga u mom životu, do toga je došlo sasvim slučajno, primarno iz potrebe da GISKO ostane vidljiv tijekom COVID „zaključavanja“. Kolumna se nastavila objavljivati i nakon što je Knjižnica počela raditi u relativno uobičajenim uvjetima. Prvotna je ideja bila maknuti ljudi od stalnih bombardiranja vijestima vezanim za koronavirus i potaknuti ih da posegnu za nepročitanim (ili pročitanim) naslovima na njihovim policama kojih, ruku na srce,

svatko od nas ima. Pokazalo se da se u formu, u kojoj s gostima razgovaram o njihovim zanimanjima, poslovima i svakodnevnom životu, odlično uklapa promocija knjige i čitanja gdje gost daje preporuke za naslove koje valja pročitati.

9. Kako odabirete osobe s kojima čete razgovarati za intervju? Jesu li Vam neke osobe ostale u posebnom sjećanju i zašto?

Klara Krnjaković

Goste biram kao što predstavljam knjige, gledam da budu pokriveni razni profili ljudi i zanimanja. Opet ću se pozvati na stav o neisticanju, ali ću svakako naglasiti da jako volim one koji mi na pitanja odgovore daju brzo i u skladu s uputama. (Smijeh)

10. Koje je Vaše mišljenje o stavu da moderno doba, u kojem tehnologija sve više prevladava, knjiga odlazi u prošlost?

Moje se mišljenje znatno razlikuje od tog stava. To uostalom pokazuje i praksa u GISKO-u, a vjerujem i u brojnim drugim knjižnicama. Naime suprotno medijskim katastrofičnim naslovima o padu čitanosti, broj korisnika i posudba knjiga govore drukčije. Tiskanu papirnatu knjigu već desetljećima otpisuju, no ona se i dalje ne predaje. Unatoč raznim tehnologijama i brojnim i sve naprednijim uređajima velika većina i dalje preferira tiskanu knjigu u ruci. Navedeno se odnosi na one osobe koje već čitaju; oni koji ne čitaju, to ne rade ni na elektroničkim uredajima. Vjerujem da će budućnost donijeti nekakvu hibridnu opciju ili kombinirano korištenje pisanih materijala, a nama, stručnim djelatnicima, ostaje i dalje poticati čitanje i promovirati knjigu u bilo kojem obliku.

9. Kako odabirete osobe s kojima čete razgovarati za intervju? Jesu li Vam neke osobe ostale u posebnom sjećanju i zašto?

Nagrada Eva Verona nazvana je prema prof. dr. Evi Veroni, istaknutoj hrvatskoj knjižničarki i znanstvenici. Nagradu dodjeljuje Skupština Hrvatskoga knjižničarskog društva na prijedlog Ocjenjivačkoga odbora, a dodjeljuje se članovima Hrvatskoga knjižničarskog društva zbog posebnog zalaganja u radu, promicanja knjižničarske struke te inovacija. 2020. godine nagradu su osvojile Dragana Koljenik i Ivana Matijević – bivše studentice informatologije na našem Fakultetu.

Mlada i ambiciozna knjižničarka Dragana Koljenik svakim danom nastoji svojim trudom unaprijediti hrvatsko knjižničarstvo. Naime jedno od njezinih većih dostignuća svakako je prva mobilna aplikacija u hrvatskim knjižnicama pod nazivom „Pozdrav iz Zagreba“, a za istu je primila nekoliko nacionalnih, pa tako i međunarodnih priznanja

Dobitnici nagrada „Eva Verona“ i „Tiber Toth“

Svake godine vrijedni i ambiciozni knjižničari i stručnjaci iz područja informacijskih znanosti svojim zalaganjem zavrijede mnoge nagrade

„Eva Verona“ i „Tiber Toth“ – nagrade koje bi svaki knjižničar volio posjedovati, a naši bivši studenti ponosni su vlasnici istih

za inovativnost i promidžbu. Osim toga Dragana je voditeljica Digitalnog laboratorija NSK-a, projekta Smart Library NSK i Središnjega sustava za narodne knjižnice.

S druge strane inovativna knjižničarka Ivana Matijević svoju inovativnost pokazala je u projektu Smart Library NSK i kao članica povjerenstva za razvoj programa Digitalni laboratorij Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu Centra za razvoj Hrvatske digitalne knjižnice. Također, Ivana se bavi pružanjem bibliometrijskih usluga na nacionalnoj razini te je predsjednica Komisije za informacijske tehnologije Hrvatskoga knjižničarskog društva, dopredsjednica Zagrebačkoga knjižničarskog društva te urednica časopisa Novi uvez, glasila Zagrebačkoga knjižničarskog društva. Osim toga članica je Pregovaračkoga povjerenstva na projektu Povećanje pristupa elektroničkim izvorima znanstvenih i stručnih izvora

informacija, skraćenoga naziva e-Izvori i Povjerenstva za razvoj repozitorija Dabar.

S druge strane nagrada „Tiber Toth“ utemeljena od strane Hrvatskog informacijskog i dokumentacijskog društva u znak javnog priznanja, a ista se dodjeljuje stručnjacima i znanstvenicima mlađe i srednje generacije za značajan doprinos na području informacijskih znanosti i djelatnosti. Isto tako, nagrada nosi ime prema istaknutom hrvatskom informacijskom stručnjaku Tiberu Tothu. Znanstvenik je to koji je svojim radom stalno unapredio i promicao informacijske znanosti i djelatnosti na opću dobrobit zajednice informacijskih stručnjaka. Ove godine nagrada je došla u ruke Josipa Strije.

Josip Strija, diplomirani knjižničar te profesor, osim što je stručni suradnik školski knjižničar mentor u Gimnaziji Petra Preradovića u Virovitici, dugogodišnji je voditelj Županijskoga vijeća školskih knjižničara Virovitičko-podravske županije, predsjednik Hrvatske mreže školskih knjižničara u drugom mandatu, a u dva je mandata bio predsjednik Komisije za srednjoškolske knjižnice

Hrvatskoga knjižničarskoga društva te dugi niz godina predsjednik podružnice Hrvatske udruge školskih knjižničara Virovitičko-podravske županije. U njegovoj bogatoj biografiji može se pronaći još mnogo aktivnosti, no ono čemu Josip najviše trenutno stremi jest vlastiti profesionalni razvoj te stručno usavršavanje u području informacijskih znanosti, kao i školskoga knjižničarstva i odgoja i obrazovanja. Osim toga Josip podržava ideju cjeleživotnog učenja, a trenutno je u procesu izrade doktorske disertacije na Poslijediplomskom doktorskom studiju „Književnost i kulturni identitet“. Osim nagrade „Tiber Toth“ Josip Strija svojim je trudom i stručnim usavršavanjem zadobio certifikate s različitim područja, primjerice Google certifikat, Ready AI certifikat, Elsevier certifikat i slično. Uz sve nabrojano, 2016. godine bio je nagrađen prethodno spomenutom nagradom „Eva Verona“. Neupitno je kako će Josip i dalje nastaviti kvalitetno prenositi znanje iz svoje struke drugima te kako će, zasigurno, svojim izlaganjem biti još mnogo puta nagradivan.

Danijela Šarić

INTERVJU

s bivšim studentom i današnjim knjižničarom i autorom Franjom Nagulovom

Budućim spisateljima poručujem – čitajte! Nemojte se oglušiti na vlastite demone čitanja! Čitajte uvijek i čitajte „sve“!

1. Kako biste opisali sebe kao studenta?

Ne zato što imam problema sa samokritikom, ali teško da bih taj opis mogao svesti na jednu riječ, izvjesno projekat, ako je suditi prema nedostatnoj ambiciji postizanja besprijeckornoga stanja u tada još fizičkom indeksu. Ukoliko je dakle suditi prema interesnoj širini potreboj za tu vrstu postignuća. Njome nisam bio opterećen te je pojačani interes bio u domeni u kojoj je i danas, godinama nakon završetka formalnoga školovanja koje je, u skladu s idejom cjeloživotnoga učenja, neformalno nastavljeno. Prilikom mislim na književna, ali i neknjiževna čitanja, na savladavanja onih sadržaja koje smatram alatima neophodnim, kako za moj književni i književnokritički tako i knjižničarski rad, pa bio potonji i u školskoj knjižnici jedne seoske škole koja, čega sam bolno svjestan od početka, ni pri-

bližno ne zadovoljava propisani standard, posebice ne prostorno. Ni s omjerom nastavnika i nenastavnika fonda nije mnogo bolje premda se situacija, zbog izdvajanja iz državnoga proračuna za potrebe školskih knjižnica, posljednjih nekoliko godina neznatno popravila.

2. Kakve uspomene u Vama budi pomisao na FFOS?

Uspomene na vjerojatno najljepši period u životu, na mladost i neopterećenost (premda aktualnom studentu takvo što zvuči suviše romantizirano). To ne isključuje stresne situacije kojih je, dakako, bilo. Natruhe idealizma koje su tada još bile strukturirane u mom biću, isprike na patetici, činile su stvari lakšima. Toliko da sam balansirao, vrlo vješto, između onoga što moram i onoga što volim. To je, dakako, uključivalo paralelno, dijelom izvaninstitucionalno učenje, recepcionsko osvajanje intermedijalnih vrhova, otkrivanje literature koje do danas nije prestalo, također i postupno usvajanje filmskoga jezika... Prijateljstva toga vremena, kao i sva ranija prijateljstva, u tom sam trenutku, posve naivno, smatrao doživot-

nima i posve nepobitnima. Ne želim kvariti ugodaj, zato će se zaustaviti.

3. Kada ste shvatili da volite pisati? Jeste li često pisali za vrijeme svojih studentskih dana?

Premda je pitanje „kada?“ u biti krajnje jednostavno, možemo reći i banalno, na njega nije lako odgovoriti. Nisam siguran jesam li uopće imao potrebu shvatiti da nešto volim ili sam jednostavno volio (do danas ne prestavši voljeti). Osim toga valjalo bi razmotriti, u kontekstu o kojem je riječ, što znači „voljeti“. Usprkos oscilacijama koje su me u kontekstu konačnih proizvoda pratile, rekao bih, pisanje je ono u čemu mogu dati određeni doprinos društvu, manji ili veći, ovisno o čitateljskoj recepciji. Doprinos koji ne mogu proizvesti drugim alatima premda sam o nekim tu i tamo, da tako kažem, sanjario. Režirati filmove recimo ili igrati dvojku u nekoj NBA momčadi, pa i biti parlamentarni zastupnik ljevice koja bi, pod mojim utjecajem, prerasla u vodeću političku snagu istoka zemlje, što je nevjerojatnije od karijere NBA igrača s brojkama Luke Dončića. I da, razumljivo je da sam za studentskih

dana pisao mnogo. Mnogo sam pisao i mnogo sam brisao. S brisanjem sam u jednom periodu popustio i to je, kada bih rezimirao svoj dosadašnji književni rad, bila moja daleko najveća greška. Postao sam je svjestan, u međuvremenu, a to je dobro.

4. Kakav je bio Vaš put nakon fakulteta?

Brzo sam pronašao zapošlenje u školi u Privlaci u kojoj radim i danas. Doduše, uz svijest o nimalo perspektivnoj budućnosti. Sela umiru. Toga nije poštovana ni Privlaka. Učenika je sve manje i jasno mi je da će posljedice, prije ili poslije, otrpjeti i školska knjižnica. Pišem prema sjecanju, u rujnu 2007., kada sam počeo raditi, škola je brojila oko tri stotine i trideset učenika. Danas ih nema više od stotinu osamdeset. Škola je dakle u četrnaest godina izgubila oko pedeset posto svoje populacije. Na tom tragu razmišljjam i o suficitnosti struke, kako knjižničarstva tako i kroatistike, te nepostojanja nužne strategije uskladivanja proizvodnje kadrova s potrebama tržišta. Ne znam hoće li ova opaska podleći cenzuri, ali mora vam biti jasno da je knjižničarska struka danas

suficitarna. Tome još uvijek nije bilo tako u vrijeme kada sam diplomirao. Odonda se međutim situacija drastično pogoršala. Producija je kadrova uzela zamah i ne posustaje, a korisnika je, posebice kada je o školskim knjižnicama riječ, sve manje. Nije mi namjera ikoga obeshrabriti, no toga valja biti svjestan. I kao da ta čijenica nije dovoljna, i da je svjedočimo raznoraznim nazoviprekvalifikacijama neknjižničarskih kadrova u knjižničarske, čime suficitarnost biva još razvidnija, a struka trpi degradaciju. Ne razumijem ljude iz dane domene koji su kadri takve procese i dalje podržavati. Čak štoviše, imam dojam da ljude involuirane u danu politiku nije briga i da će to poslijedično rezultirati knjižničarskom strukom kao jednom od najzastupljenijih na listi nezaposlenih građana ove zemlje, barem kada je posrijedi kategorija (ne)zaposlenih u struci.

5. Objavljavali ste u nizu utjecajnih književnih časopisa te ste zastupljeni u više antologija suvremene hrvatske poezije. Možete li izdvojiti najdraži trenutak u Vašoj spisateljskoj karijeri?

Vrlo teško. Možda, ali samo možda, onaj kada sam objavio svoj prvi i vjerojat-

no posljednji roman za djecu i mlade, nešto što posve odudara od svega što sam radio prije i poslije toga. Ili trenutak kada sam ugledao svoju prvu zbirku, sada već vrlo daleke 2006., još kao student. Rukopis koji je godinu ranije bio nagrađen na Pjesničkim susretima u Drenovcima, manifestaciji koja i danas živi, svim nedaćama usprkos. A zbog čega i vas upućujem na Pjesničke susrete, posebice na kategoriju neobjavljenih rukopisa mladih autora, kao priliku za ono što, u nedostatku pametnije riječi, običavamo nazivati afirmacijom. Od 1998. i prijencu Marijane Radmilović do danas drenovačka je biblioteka izrasla u vrlo pristojan niz sačinjen od, makar dijelom, imena koja možemo smatrati bitnim reprezentantima suvremene pjesničke prakse u nas. Digresija je namjerna i vjerujem da ćete ju shvatiti kao uputnicu.

6. Osim što se bavite pisnjem, već godinama radite kao knjižničar u Osnovnoj školi Stjepana Antolovića u Privlaci. Što je, prema Vašem mišljenju, najbolji dio tog posla? Smatrate li da osnovnoškolci čitaju dovoljno?

Vraćamo se dakle na školsku knjižnicu i perspektivu navedenoga radnog mje-

sta koja, s obzirom na demografski trend sela, nije dobra. Što ne znači da sadržajno ne zadovoljava, nerijetko iziskujući velike napore: od brojnih radionica i predavanja preko organiziranja književnih susreta (što činim putem vlastitih kanala, uvažavajući skroman proračun škole) do izvannastavnih aktivnosti, medijskih sadržaja, vođenja web-stranice školske knjižnice („virtualne knjižnice“ izradene u Google Sites), vođenja webinara i sl. Sve je to dodatno naglašeno od početka pandemije i posljedične promjene okolnosti koje su, prije svega, uvjetovale prilagodbu dominantnom online okruženju, opet uz naglasak na školsko-knjižničarsku improvizaciju. No tako je to s nama koji nemamo ni okvirni nacionalni kurikul i koji smo se u šifraniku MZOS-a prije godinu dana greškom našli u redu nenastavnoga osoblja. Ta greška, a Sindikat nas je izvjestio da je greška, do danas nije ispravljena. Na drugi dio pitanja teško mi je precizno odgovoriti. Da bih to mogao, prvo bismo morali odrediti što znači „čitati dovoljno“. Rekao bih da interes nije slab, ali da je veliki problem onaj nedostatne reforme lektirnih naslova. Nije prvi put da spominjem kako bi poenta lektire u osnovnim školama morala biti zavoljeti čitanje. To jednostavno nije realno očekivati ako djeci u četvrtom razredu u ruke gurnete Jagodu Truhelku ili u šestom razredu Augu-

sta Šenou. Time ne umanjujem značaj navedenih književnika, ali put prema zaljubljenosti u čitanje podrazumijeva, s obzirom na vrijeme u kojem živimo, preispitivanje postojećih strategija. Nisam siguran ni koliko je učitelja razredne nastave te kroatista spremno na promjenu paradigme. Promjena paradigme, u danom kontekstu, znači promjenu njihova pristupa, odabir novih, kontinuiranih čitanja, na koja ne znam jesu li svi spremni. Usvojeni automatizmi podrazumijevaju izvedbeno-predavačku repetitivnost koja zahtjeva manji napor. Ljudi se obično naljute kada ukaže- te na taj izvjesni problem. Međutim meni je doista ispod svake razine pomisliti kako je učenje zaključeno trenutkom stjecanja diplome. U društvu u kojem je papir bitan, eto, takvo je razmišljanje još uvijek dominantno, usprkos načelno iskazanoj spremnosti većine za reformiranjem, što opet rezultira ekscesom, nipošto kontinuitetom. U četrnaest do sada odrađenih nastavnih godina svjedočio sam, ako se ne varam, četirima reformama. Ustvari, nismo se pomaknuli s mrtve točke, administrativnim fusnotama usprkos.

7. S obzirom na višegodišnje iskustvo imate li neki savjet za studente i sve one koji vide svoju budućnost kao spisatelji ili knjižničari?

Zapravo ne znam što bih savjetovao. Možda bi bilo

promišljenje da je pitanje postavljeno osobi koja perspektivu struke smatra pozitivnijom. Možda bih i sam tako razmišljaо da sam završio u narodnoj, a ne u školskoj knjižnici. No moram se vratiti na ranije napisanu konstataciju – knjižničarska je struka suficitarna kao i kroatistika. Bitno je da utoliko gajite širinu i da budete spremni na agilnost i prilagodljivost, što podrazumijeva, barem formalno, i rad izvan struke. Budućim spisateljima potrućujem – čitajte! Nemojte se oglušiti na vlastite demone čitanja! Čitajte uvijek i čitajte „sve“! Posebice oni koji studiraju književnost, oni su ti koji čitati moraju opsesivno! Nije dovoljno kolokvirati i tako zadovoljiti formu! Ukoliko želite spisateljski rasti, čitajte fanatično i čitajte do iznemoglosti! Čitajte i onda kada ste euforični, ali i onda kada vam, kolokvijalno rečeno, nije do života! Neka čitanje bude vaš imperativ, vaše prvorazredno moranje neodgodivo kao fiziološka potreba! Bez toga je opredjeljenje za spisateljstvo, ukoliko stvari promatramo kroz estetsku prizmu, osuđeno na, u najbolju ruku, donju granicu prosjeka... No prije svega uživajte u vremenu studiranja! Uživajte jedni u drugima i u svojoj mladosti! Brzo će doći vrijeme kada ćete shvatiti da sam bio u pravu! Ali do tada uživajte!

Danijela Šarić

